

BRÄNNPUNKTEN

Om utbildningsbehov

och anpassningsproblem i vårt föränderliga samhälle talade för någon tid sedan inför Personaltidningarnas Redaktörsklubb direktör Folke Haldén, Arbetsgivareföreningen. Ur det intressanta anförandet återges här några särskilt tankeväckande synpunkter.

Stora krav

kommer att ställas på utbildningen genom allt nytt kunskapsstoff, som oavslutligt tillkommer. Kunskapsmassan tillväxer i sådan takt, att den fördubblas inom 10—12 år, dvs. hälften av vad vi idag vet är föråldrat eller mindre gångbart om 10 år. Detta medför bl.a. så stora förändringar i arbetslivet, att det i princip motsvarar helt nya arbetsuppgifter fyra gånger under en arbetsålder. Vi kommer alltså att automatiskt byta jobb fyra gånger i vårt liv! Det är här inte fråga om enbart tekniska förändringar utan också om strukturella förändringar, marknadsförändringar, ändringar i produktion osv.

Befolkningsförändringar

får vi också räkna med. Inflyttningen till städer och andra tätorter — urbaniseringen, som den brukar kallas — slår allt mer igenom. Av landets befolkning är nu 50 % koncentrerad till Mälardalen, och 80 % finns söder om en linje Gävle—Arvika.

Den åldersmässiga

förändringen kommer också att skapa problem. På den förhållandevis korta tiden fram till 1980-talet kommer 1 000 aktivt förvärvsarbetande att få försörja — utom sig själva — 600 passiva, dvs. pensionärer samt barn och ungdom under utbildning, och 1980 blir totalantalet arbetstimmar mindre än idag.

Inom utbildningssektorn

är nu ca 20 % av befolkningen inblandade — som lärare, elever etc. Utvecklingen mot ytterligare förlängning av skolgången är betydelsefull för strukturomvandlingen. Gymnasielinjerna i grundskolan väljs av 80—90 % av eleverna, och de enda ungdomar i 15—16-årsåldern som finns på arbetsplatserna är

pryo-elever, dvs. sådana elever, som inriktat sig på praktiska yrken. Det förhållandet att lärarna ökar i antal påverkar arbetsmarknaden genom att de delvis tas från näringslivet.

Planläggning

av utbildningen på lång sikt i detta föränderliga samhälle måste vara oerhört svår. Det är vanskligt att säga vilka kunskaper som kommer att behövas om 30—40—50 år. Utbildningen får därför inriktas på något slags grundkunskap, förmedlad i vad som fått benämningen gymnasieskola. I samband därmed avvecklas begreppen gymnasium, fackskola och yrkesskola. Gymnasieskolan kompletteras med en därtill knuten omfattande vuxenutbildning, som också inbegriper den starkt specialiserade, mot speciella yrken inriktade utbildningen.

Innan detta system

hinner slå igenom, finns det risk för starka generationsmotsättningar. Trots den snabba utvecklingstakten dröjer det en bit in på 1980-talet, innan mer än hälften av befolkningen har längre skola än 7-årig som allmänbildning — 7-årig folkskola genomfördes f.ö. fullständigt i Sverige först 1948. Det finns fortfarande gott om personer i sina bästa år med 15 å 20 års aktiv tjänst framför sig och med 6- eller 7-årig folkskola som enda utbildning. Dessa skall arbeta sida vid sida med dagens långtidsutbildade ungdomar med aktuella kunskaper, som vi äldre läste om hos Jules Verne. Nybörjarna i våra grundskolor har inte upplevt den tid, då det var omöjligt att promenera omkring i rymden.

Ett skolsystem

delat på ungdoms- och vuxenskola avlägsnar på lång sikt generationsmotsättningar som de nämnda. Systemet ger våra barn bättre kunskapsgrund, större frihet att byta yrke och över huvud taget ökade möjligheter till ständig förnyelse.

Framtiden

är inte längre vad den har varit, sade dir. Haldén sammanfattningsvis, när han avslutade sitt anförande.

Omslagsbilden: Fröken Aase Kraghs vänliga leende mötte i receptionen hos Sten- & Klinker. Hon har hand om de många telexkontakterna med Höganäs och Transportselskabet och bistår dessutom vid fakturering samt orderutskrivning. Se reportage s. 3.

UR INNEHÅLLET

A/S Sten- & Klinker-Kompagniet efter ett kvartsekel

Red. R Engberg presenterar dotterföretaget 3

Nya firmanamnet Höganäs AB

officiellt i kraft den 1 nov.

Rapport från Höganäsbolagets företagsnämnd 7

Styrelsens halvårsrapport

distribuerad till aktieägarna ... 11

Varma lyckönskningar till Slip-Naxos

när slipforskningens högborg invigdes den 22 september 13

CIC-kongressen

Bildreportage från keramikutställningen samt "eldfasta gruppens" besök vid Höganäsbolaget 16

Höganäskorpore fick hjärtligt mottagande av Ewers & Sohn

En deltagare skildrar Tysklandsfärden 30

Industriskyttets fina pokal

stannade hos Höganäsbolaget efter tolv års hårda tävlingar .. 32

BRÄNNPUNKTEN Höganäskoncernens personaltidning

Ansvarig utgivare: B Wallgren
Redaktion: B Wallgren
R Engberg

Copyright:
Höganäs-Billesholms AB, Höganäs

A/S Sten & Klinker-Kompagniet efter ett kvartsekel

Den 14 augusti 1941 grundades Höganäsbolagets danska säljande dotterföretag A/S Sten- & Klinker-Kompagniet i Köpenhamn och har således i år kunnat 25-årsjubilerat. Efter nyorganisation och utbyggnad i slutet av 1962 har verksamheten bedrivits med ökad framgång. Brännpunktens medarbetare redaktör Ragnar Engberg har besökt SKK och presenterar här företaget och våra danska medarbetare.

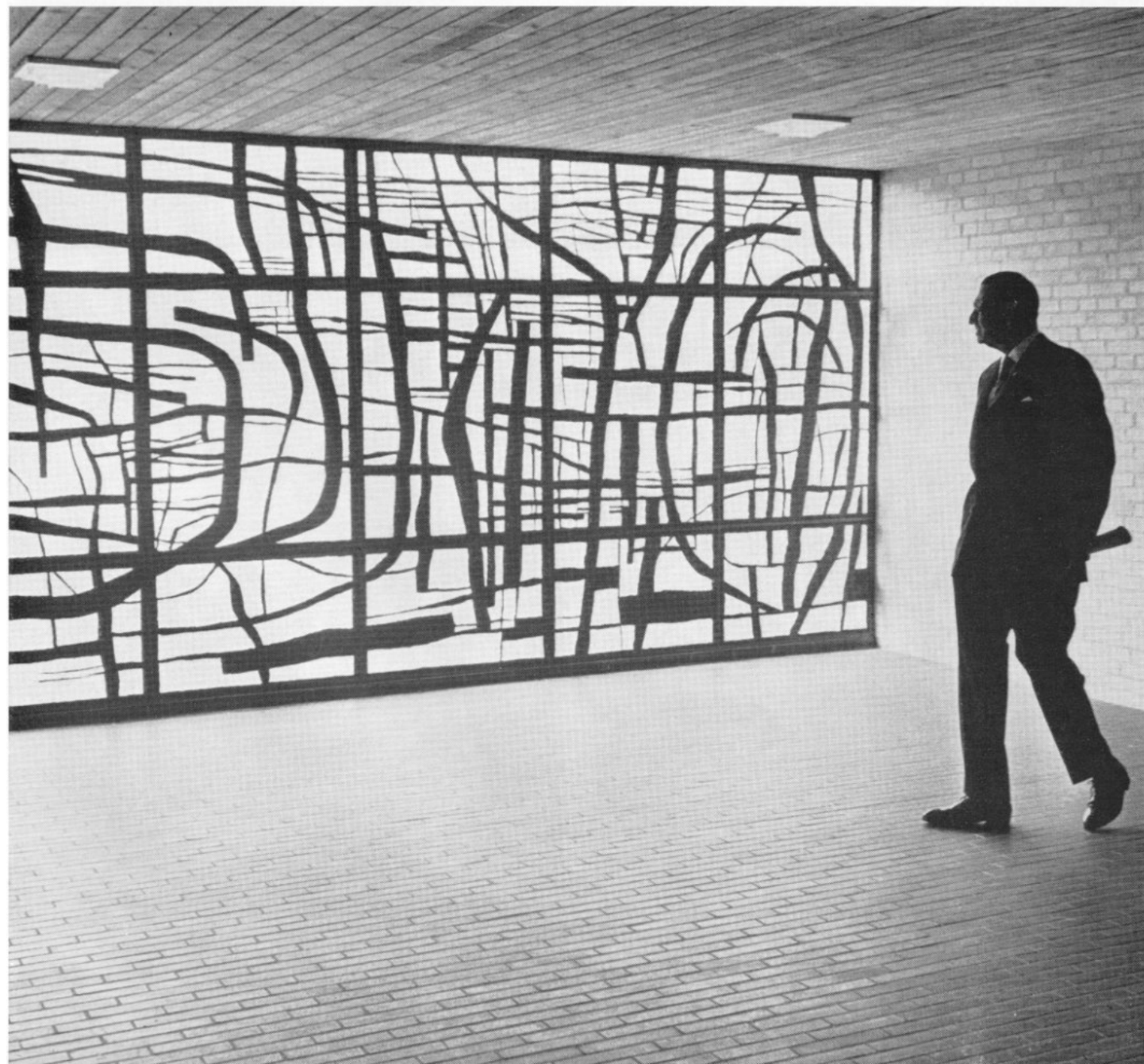
Man får gå tillbaka ända till 1571 för att finna upprinnelsen till de nuvarande dansksvenska förbindelserna ifråga om skånsk kol- och lerindustri. Dåvarande danske kungen Frederik II befallde då länsmanen på Häl-singborgs slott att låta berggesällen Melchior Huscher bryta kol i nordvästra Skåne.

Så gör vi ett långt hopp fram i tiden. Innan de nordvästskånska keramikproducerande företagen i denna landsdel 1903 förenades i Höganäs-Billesholms AB, hade dessa företag

olika grossistföretag som återförsäljare i Danmark. De största av dessa var Evers & Co, A/S William Boas och A/S Axel Prior. Dessa blev också Höganäsbolagets huvudförsäljare i Danmark.

En fastare försäljningsorganisation i detta land fick Bolaget först 1941. Då grundades som nämnts A/S Sten- & Klinker-Kompagniet, som administrerades av Evers & Co. Denna ordning varade fram till slutet av 1962. Då fick det danska dotterföretaget en ny och ef-

Danmarks kung Frederik IX invigde den 25 maj "Det tekniske selskabs læringseskole". Golvet, som är belagt med Höganäs nr 850 klinker, brun, omfattar totalt ca 850 000 plattor. Arkitekt för skolbygget har varit Peter Hwidt och O Mølgard-Nielsen. Glasmosaik i bakgrunden har utförts av konstnär Preben Hornung.

1. Direktör Börge Possing övertog chefskapet för Sten- & Klinker-Kompagniet vid nyorganisationen i slutet av 1962

2. Svenskfödde Fredrik Pauli — hans vagga stod i Hälsingborg — är assistent till kontorschefen. Han tillrättalägger speciellt biltransporterna.

3. Kontorschef Preben Jørgensen är veteranen i det danska dotterbolaget. Han har varit med sedan starten och kan sålunda 25-årsjubilera inom Höganäskoncernen.

4. Fröken Birthe Hansen är direktörens sekreterare med tusentals olika uppgifter från större distributioner av broschyrer till många små viktiga detaljer

5. Fru Elin Sölling är "bogholderske" och svarar sålunda för företagets bokföring

ektivare organisation med civilingenjör Börge Possing som chef.

Dir. Possing berättar härom, och som en nyttig läsövning återger vi hans skildring på originalspråket.

— I efteråret 1962 beslutades det att utbygge vort danske datterselskab A/S Sten- & Klinker-Kompagniets organisation med formål at overføre ansvaret for salget af samtlige keramiske Höganäs-produkter till det danske datterselskab.

Efter at A/S Sten- & Klinker-Kompagniet siden stiftelsen 1941 gennem årene til 1962 havde været administreret af en af hovedforhandlerne af Höganäs-produkter i Storkøbenhavn, Evers & Co, flyttede kompagniet den 2' januar 1963 ind i egne lokaler i Bredgade 32.

Denne gade rummer mange datterselskaber eller filialer af andre store svenske foretagender, hvor iblandt kan nævnes Åtvidaberg, SKF, Elektroheliol og Gustavsberg, og om hjørnet på Sct. Annæplads ligger den svenske ambassade.

I dette gode selskab af landsmænd og med mange danske naboer af stor betydning for det danske næringsliv skulle vort datterselskab begynde sin nyorganiserede virksomhed.

Begyndelsen var ikke nem. Vinteren 1962 —63 holdt hele Danmark og dets byggeri fast med jernhårde, iskolde hænder. I Bredgade 32 var håndværkerne knapt færdige, og det eneste inventar var et omstillingsbord med tilhørende telefoner. Ikke et skrivebord, ikke en stol, ikke et stykke papir og kun 40 % af det nødvendige personale var antaget.

Fra denne udgangsposition har A/S Sten- & Klinker-Kompagniet ved et fortrinligt

teamwork mellem medarbejdere i København og kolleger i Höganäs i dag udbygget en salgs- og serviceorganisation, der såvel på kontoret og i udstillingslokalet i Bredgade som over alt i Danmark er parat til at møde markedets krav til et moderne foretagende, hvis produkter anvendes i den ekspanderende industri og det moderne, rationelle byggeri.

Så langt dir. Possing.

De nye lokalerna invigdes den 20 februar 1963 i samband med en reception. Till udstillingslokalen ansluter sig i två våningar de trivsamma kontorslokalerna. Där gör ett tiotal personer med gott resultat sitt bästa för att finna ökad avsättning i Danmark för Höganäsbolagets keramiska produkter. Dessa utgöres främst av eldfast tegel, glaserade lerrör samt golv- och väggplattor.

Våra danska medarbejdere i nærbilder

Chefen för Sten- & Klinker, dir. *Börge Possing*, får inte mycken tid över för andra intressen utöver firmans. Ett grundmurat fritidsintresse har han emellertid — teater, som han håller levande. Det gäller såväl opera som balett och modern dramatik.

— Under de senaste fem åren har jag sett så gott som alla föreställningar på Det Kongelige Teater, berättar han, flera av dessa två till tre gånger.

Sedan jag 1965 flyttade in i min nya villa, har skötsel av denna med trädgård givit kanske välbehövlig motion. Villan ligger i Vedbæk mellan Köpenhamn och Helsingör. Det tar sålunda inte lång tid för mig att komma till Höganäs, framhåller dir. Possing.

Kontorschef *Preben Jørgensen* är nestorn i

6 Serviceingenjör Erik Mogensen packar in prover i sin bil för en tur till kunder för eldfast material, som är hans verksamhetsfält.

Konsulterna Valter Corlin, f.h., och Niels Udsen svarar för försäljningen inom byggmaterialsektorn. Här flankerar de en representant för A S Axel Prior, herr Mogens Gyldenkrone.

det danska dotterföretaget. Han började 1931 som 17-åring i branschen med anställning i Evers & Co, där han avancerade till prokurist.

Jørgensen svarar för bearbetning av order, dessas expedition och kontakten med order-serviceavdelningen i Höganäs.

Da detta reportage gjordes, hade Jørgensen semester. Ett par dagar av sin semesterledighet använde han till att studera tillverkningarna av Höganäs keramiska produkter vid anläggningarna i nordv. Skåne. Och det var där intervjuaren träffade honom.

Privat träffar man oftast Jørgensen i hans villa i Vanløse, en förort till Köpenhamn. Där trivs han bäst på fritiden. Förtjänsten av den "smukke have" tillskriver han helt fru Anna. Sport har aldrig intresserat honom. Inte ens de stora "folkefester", da danskar och svenskar drabbat samman i fotboll i Idrætsparken, har lockat honom från hemmet. Da har han som så ofta annars hellre satt sig vid "klaveret" och spelat klassisk musik. 13-åriga "drenge" Mogens har till pappas förtjusning samma intresse. Under den mörka årstiden kopplar J. gärna av med en bok i handen. Favoritförfattare är Søren Kirkegaard, en av Danmarks största filosofer.

En överraskning var det för intervjuaren, att kontorschefens assistent, *Fredrik Pauli*, talade svenska utan dansk brytning. Han ger själv förklaringen.

— Jag är född i Helsingborg och kom till Danmark vid 13 års ålder. Där har jag fått min fortsatta skolutbildning t.o.m. högre han-

Kontorseleven Flemming Jacobsen är efter ett års anställning redan så förtrogen med Höganäs-produkterna, att han bl.a. har ansvaret för utsällningslokalen.

Nya firmanamnet Höganäs AB

officiellt i kraft den 1 november

Detta är den nya gemensamma symbolen för Höganäskoncernen

Höganäs-Billesholms Aktiebolag ändrar officiellt den 1 november sitt firmanamn till Höganäs AB, meddelade ordföranden, dir. Olov Herne-ryd, på sammanträde med Höganäsbolagets företagsnämnd i Bruksgården, Höganäs, den 19 september. Samtidigt får de säljande dotterföretagen i Norden och det amerikanska dotterföretaget i Riverton nya firmanamn.

Det danska dotterföretaget A S Sten- & Klinker-Kompagniet i Köpenhamn blir Höganäs A/S, och samma namn får A S Ildfast, Oslo. Det finska dotterföretaget AB Industriegel i Helsingfors skall heta OY Höganäs AB och Hoeganaes Sponge Iron Corp. i Riverton ändras till Hoeganaes Corporation. Information om de nya firmanamnen kommer att lämnas i en broschyr, vari koncernens verksamhet presenteras.

Som ny representant i nämnden för Skrombergverken ingick maskinreparatör Harry Fridh med maskinpassare Arthur Christensson

som suppleant. Förra gruvarbetarna Ernst Bengtsson och Allan Schrewelius, tidigare nämndledamot respektive suppleant för Nyvångsverken, har överförts till Hyllinge- verken och representerar nu detta i företags- nämnden.

Marknadsöversikt

Försäljningsdirektör Viggo Terling inledde sin sedvanliga marknads- och konjunktur- översikt med en redogörelse för Höganäsbola-

Forts. på nästa sida

Forts. fr. föreg. sida

delsexamen. Mina hobbies är flera. Bilorien- tering och tävlingskörning på bana är väl fritidsintresset nummer ett. Jag fiskar också gärna, och fotografering är en annan omtyckt hobby.

Paulis huvuduppgift i företaget är att till- rättalägga biltransporterna i samarbete med Ingvar Dahl i Höganäs på den ena och Sten- & Klinkers många kunder på den andra sidan.

Fru Elin Sölling, företagets "bogholderske", svarar så att säga för den finansiella sidan av verksamheten.

Bara man förstår att planera, är det inga problem för en gift kvinna med barn att ha förvärvsarbete, framhåller fru Sölling. Nu talar hon förstås inte i egen sak. Ett av hen- nes två barn har redan flugit ur boet och det andra klarar sig självt. Sol och frisk luft är hennes livselixir. Det blir bl.a. ofta turer över Sundet till Sverige.

Fröken Birthe Hansen är direktörens sekre- terare med tusentals olika uppgifter från större distributioner av broschyrer till många små detaljer. Hon är också friluftsmänniska. Fritiden användes gärna till sömnad. Hennes musikintresse är påtagligt, trots att hon inte själv trakterar något instrument.

I receptionen fick jag av fröken Aase Kraghs söta leende en förkänsla av den vän- liga och gemytliga atmosfär, som råder på Sten & Klinkers kontor. Förutom telefon- växeln svarar hon för de betydelsefulla telex- kontakterna mellan Höganäs och Transport- selskabet och bistår dessutom vid fakturering och orderutskrivning.

Fröken Kragh gillar klassisk musik, acce- pterar också pop men inte långhåriga popmusi- kanter. Hon syr "toj" till sig själv, och bad- minton hjälper till att hålla spänsten. 15 km väg till jobbet betyder ingenting, när man kan åka i "kærestens" bil.

Konsulent Valter Corlin har från 1963 va- rit med om att bygga ut organisationen inom byggmaterialektorn. Han är en känd och uppskattad gäst hos återförsäljare och arki- tekter landet runt. På kontoret i Bredgade håller han samman de många objekten och svarar för den samlade omsättningen inom byggmaterialektorn.

Corlin har sålunda ett omfattande verk- samhetsfält, som helt tar sin man. Sedan fem år tillbaka ger han sig emellertid tid till ett fritidsintresse — badminton. Denna sport är mycket konditionsuppbyggande, menar han.

I Storköpenhamn svarar konsulent Niels Udsen för den effektiva projekteringsser- visen hos arkitekter, ingenjörer, myndigheter och andra föreskrivande instanser.

Det var Udsens intresse för arkitekturstu- dier, som förde honom in på byggbranschen. Detta intresse delar han med fotografering som hobby. I yngre dagar var han aktiv inom cykelsporten och deltog bl.a. i Skålderviks- loppet i Sverige.

I Jylland och på Fyn håller konsulent Mo- gens Wichmann Rasmussen i samma trådar som Udsen i Storköpenhamn, och han är en välkänd gäst hos byggmaterialhandlarna i de landsdelarna. Han bor rationellt mitt i sitt område, nämligen i Kolding, och träffas en- dast sällan på kontoret i Köpenhamn.

Ingenjör Erik Mogensen är som service-

ingenjör verksam inom industrisektorn. Han har god erfarenhet inom detta område från tidigare tio års anställning vid de svenska fö- retagen AB Höganäsarbeten, Höganäsbola- gets dotterföretag i Stockholm, och AB Fabris i Malmö.

— När man ständigt är på resande fot, gar det inte att planera någon fritidssysselsätt- ning, säger Mogensen. Men nu närmar sig drömmen om en egen sommarstuga sin upp- fyllelse, avslöjar han.

Yngste medhjälparen på kontoret är kon- tortseleven Flemming Jacobsen, som efter ett års anställning redan är så förtrogen med Hö- ganäs-produkterna, att han bl.a. också har ansvaret för utställningslokalen. Flemming finner fysisk och psykisk avkoppling i hand- boll respektive musik.

Vid intervjubesöket var en plats som växel- telefonist och medhjälpare på kontoret inte besatt på grund av brist på arbetskraft. Ibland måste sålunda kontorspersonalen arbeta på övertid för att klara av uppgifterna.

Då detta reportage läses, har fröken Lone Possing, som är utbildad korrespondent, tagit hand om "omstillingsbordet" och bistår dess- utom med korrespondensen. Hon tänker ut- bilda sig till läkaresekreterare, när fastställd ålder uppnås därför. Nu fyller hon sålunda ut en lucka i sin egen tidsplan och samtidigt en vakans bland personalen vid Sten & Klinker.

Kragberg

gets omsättning 1964 och 1965 samt för verkliga leveranser januari—augusti 1966 i jämförelse med samma tid 1965.

Osäkerheten i stålkonjunkturen har resulterat i försiktigare inköp och ökad lagerförvaring av eldfast tegel vid järn- och stålverken under första halvåret. Kundernas försiktiga hållning har även påverkats av vårens avtalsförhandlingar och den rådande stagnationen inom byggnadsbranschen.

Leveranserna av eldfast material fram t.o.m. augusti månad ligger på samma nivå som under motsvarande tid förra året. För massor är leveranserna 16 % större jämfört med samma period i fjol.

Den stränga vintern men även kreditrestriktionerna och myndigheternas begränsning av byggnadsverksamheten har inverkat på leveranserna av golv- och väggplattor, framhöll dir. Terling. Vissa inskränkningar i produktionen blir nödvändiga.

Hyllinge tegelbruk, som varit avställt sedan den 1 juli 1965, togs i drift den 15 maj, meddelade dir. Terling. Produktionen, till en början inriktad på halv kapacitet, har efter hand ökat som en följd av den ökade orderin-
gången.

Såväl leveranser som ordergång på skorstensfoder har under årets första månader påverkats av den stränga vintern och svaga byggnadskonjunkturen.

Våra tidigare mycket långa leveranstider på ladugårdsmaterial har gjort det möjligt för konkurrenterna att i allt större utsträckning komma in på den svenska marknaden, sade dir. Terling. I Danmark har kreditrestriktionerna och den osäkra prisutvecklingen på lantbruksprodukter dämpat investeringsverksamheten inom jordbruket. Detta har återverkat negativt på vår försäljning av ladugårdsmaterial under första halvåret. En uppgång av leveranserna väntas under andra halvåret i år såväl i Sverige som i Danmark. Vi räknar också med förstärkt leveransberedskap under hösten, vilket kommer att återverka positivt på orderin-
gången.

Den sämre utlastningen av glaserade lerrör förklaras av den långa vintern och väderleksbakslaget i april samt myndigheternas åtgärder i syfte att begränsa byggnadsverksamheten. Den hårda priskonkurrensen på den norska rörmarknaden har också inverkat negativt. För att förstärka marknadsbearbetningen har vi anställt en representant, som skall bearbeta den kommunala sektorn.

Efterfrågan på HÅBEFLEX-rör är i fortsatt stigande, och erfarenheterna från marknaden är genomgående positiva.

Den i början av året höga orderin-
gången på syrafast material har de senaste månaderna minskat men väntas åter öka under hösten.

Dir. Terling redogjorde sedan för exporten av keramiska produkter till Norden och till de utomnordiska marknaderna. I sammanhanget nämnde han, att tekn. dr. L. Schauman anställts som chef för vårt finska dotterföretag i Helsingfors.

Av marknadsöversikten för de metallurgis-

ka produkterna framgick, att koncernens leveranser av järnpulver under årets första åtta månader ligger 10 % över leveransvolymen under motsvarande period 1965. För resten av året räknar vi med ökande leveranstakt för presspulver på USA-marknaden och med fortsatt god ordergång från övriga marknadsområden, slutade dir. Terling.

VD-information

I anslutning till försäljningsdirektörens marknadsöversikt redogjorde dir. Herneryd för de olika dotterföretagens verksamhet. Det framgick, i vad det gäller Slip-Naxos bl.a., att HKH Prins Bertil inviger det nya sliptekniska forskningslaboratoriet i Västervik den 22 september. (Se reportage s. 13.)

Dir. Herneryd föredrog det förslag till halvårsrapport till aktieägarna, som skall föreläggas styrelsen för godkännande vid sammanträde den 23 september. (Se s. 11.) Vidare informerades om de anslagsäskanden, som skall göras.

Anrikningsförsök med Axelorsler

Överingenjör Arne Gustafsson lämnade rapport från brytningen i de olika dagbrotten. På övergruvfogde Eric Fridlunds fråga, hur långt planerna på anrikning av leran i Axel-torp avancerat, redogjorde överingenjören för pågående undersökningar. Dessa går ut på att man i en torr kvarn frilägger och sedan vind-siktat sand- och lerpartiklarna i den lera, som i många år körts till avfallstippar. Kvantiteten är ca 1 milj. ton, varav 35 % skulle kunna tillvaratagas. Projektet skulle innebära en intressant investering, sade övering. Gustafsson.

Det meddelades, att badhuset vid Schakt III i Bjuv var upprustat. Nyvångskontoret har flyttat till det gamla kontoret i Bjuv och kallas i fortsättningen för Gruvavdelningens stabskontor. Gruvavdelningens driftskontor är oförändrat placerat vid Schakt III i Bjuv.

Slutligen rapporterades upplagring av 5 000 ton magnesi i Nyvång och vid Schakt Gustaf Adolf i Höganäs.

Hela Bjuvsverken har nu oljeeldning

Från Bjuvsverken rapporterade överingenjör Yngve Bohlin, att installation av oljeeldning i tunnelugnarna programenligt slutfördes under arbetarsemestern. Prov pågår att tillverka chamotte i gasgeneratorerna.

Genom installation av filter i sliperiet med behållare för avfall räknar man med att eliminera större delen av ett dammproblem.

En maskin av egen konstruktion har tillverkats för försök att ersätta handslagning i

Denna plastballong vid Murbruksfabriken i Höganäs är med en golvyta av 600 m² huvudsakligen avsedd för lagring av embal-lage. Truckföraren heter Gunnar Isacson.

mindre sortiment. Man planerar att tillverka ytterligare sådana maskiner.

Ny produktionsplanering för Skrombergaverken

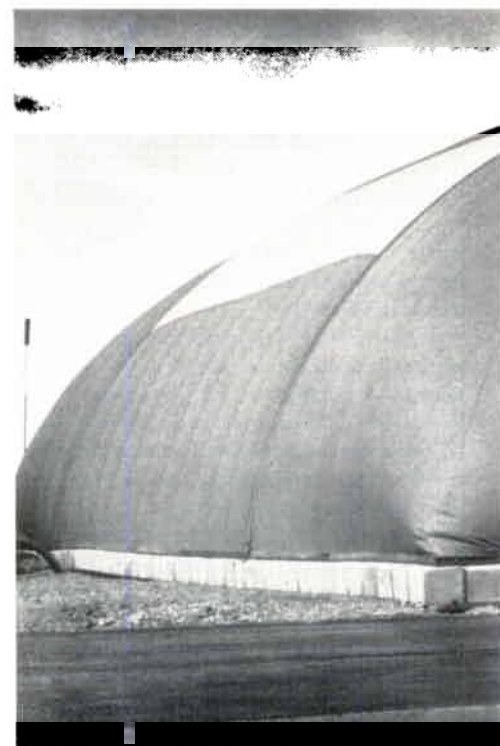
Från Skrombergaverken rapporterade överingenjör W. Cronström, att ytterligare effektivisering av torkkamrarna i K 6 har påbörjats. Torkningsförsöken har slutförts. Genom ändring av torkarna, som var förutsedd vid planeringen av fabriken, blir det möjligt att torka gods från sex fullautomater.

Utveckling av bandsortering av plattor pågår liksom utvecklingsarbete med strängpressning av tunna klyvklinter. Överingenjören redogjorde också för utvecklingsarbetet med utbyte av de tyska lerorna mot engelska leror i F-massan. Vidare nämndes försök att stapelbränna tjocka, torrpressade plattor, försök med ny gaffelutformning på samtliga klyvklinter samt försök att pressa mycket stora plattor i format ca 500 × 700 mm.

I anslutning till överingenjör Cronströms produktionsrapport meddelade dir. E. Geijer, att en genom datacentralen förbättrad planeringsrutin har gett besked om den lagernivå, vi bör räkna med i framtiden.

För att åstadkomma minskning i lagret, som successivt ökat under de senaste åren, har uppgjorts en produktionsplanering fram till 20:e arbetsveckan nästa år. Denna planering innebär, att T 5 tas ur drift den 1 november och att T 2 avställes två veckor senare.

Dir. Geijer visade medelst diagram, hur man tänker lösa problemet på den personella sidan med hjälp av den naturliga avgången. Friställd arbetskraft kommer sålunda att etappvis överföras till Bjuvsverken, varvid Bolaget ställer transportmedel till förfogande samt utbetalar avtalsenligt dagtraktamente

och reseersättning. Omkring den 20:e arbetsveckan nästa år räknar man med att återgången till Skrombergaverken för den berörda personalen skall vara genomförd.

Höjd pulverkvalitet

Överingenjör Yngve Wahlberg redogjorde för produktion och leverans av järnsvamp och järnpulver under januari—augusti. Han kompletterade tidigare redogörelse för pågående investeringar. Bandugn 13 har sålunda visat sig vara en mycket god konstruktion, som medfört väsentligt höjd pulverkvalitet. Egalisator utanför krosshallen är i drift med hittills positiva resultat.

TGK-träffar för en

ömsesidig information

Överingenjör R Näsström lämnade rapport från Anläggningsavdelningen. Behov finns av flera kunniga formsnickare och av ytterligare kvalificerad arbetskraft i gjuteriet.

Inom maskinverkstaden har nyligen en studie utförts för att analysera förutsättningarna för syntetisk ackordssättning.

Fr.o.m. vecka 37 pågår inom reparationsgrupperna en organisationsstudie för att belysa möjlig och planerad effektivitetshöjning på reparationerna.

Under vinterhalvåret planeras fem s.k. TGK-träffar, som skall ge ritare och konstruktörer tillfälle till ömsesidig information och vid varje träff ett för deltagarna allmänt intressant ämne med föredragshållare.

Lagerballong av plast

för murbruksfabriken

Dir. Ernst Geijer rapporterade, att den nya 1 200 tons pressen i specialtegelfabriken är i

drift. Murbruksfabriken har fått fina lagerutrymmen i uppmonterad plastballong. En ny kontorspaviljong inrymmande även laboratorium samt matsal för arbetarna har tagits i bruk.

Produktutveckling

inom plastfabriken

Av dir. K G Thafvelins rapport från rörfabriken konstaterades lagerökning av glaserade lerrör. Försöksarbete pågår med en ny massasats.

Rapport lämnades också från plastfabriken. Vi vet ännu inte, hur marknaden för plaströren kommer att utveckla sig, sade dir. Thafvelin. En produktutveckling pågår inom fabriken.

Ökad energikonsumtion

Överingenjör Lennart Hardenby informerade om Nordv. Skånes Kraft AB:s verksamhet. Det framgick, att under januari—augusti i år har energikonsumtionen jämfört med samma tid 1965 ökat med 13,2 % till totalt 115 329 MWh, varav 42,5 % utgör intern och 57,5 % extern förbrukning.

Vid kompressorcentralen i Höganäs har en ny kompressor installerats med en kapacitet av 31 m³/min. Med detta tillskott erhålles en total kapacitet av tryckluft från kompressorcentralen på ca 110 m³/min, en kapacitetsökning av ca 40 %.

Sedan någon tid arbetar vi vid projektering av nya bostadsområden efter riktlinjer, framkomna vid nätmodellförsök. Alternativa uppvärmningssystem har genomräknats — olja kontra elvärme. Samma sak har gjorts med tyngre abonnenter, dvs. flerfamiljshus. Vi räknar med att efterfrågan på uppvärm-

ning med elenergi i den närmaste framtiden kommer att öka starkt. I och med sådan uppbyggnad av nätmodeller behöver man inte varje gång nedlägga ett tidsödande arbete för tillkommande bostadsområden, framhöll överingenjör. Hardenby. Beräkningarna görs i datamaskin.

Överingenjör Hardenby redogjorde vidare för verksamheten vid Handöls Täljstens AB. Det framgick bl.a. att för 1966 budgeterade leveranser av olivin hade överskridits redan i augusti. Den nya öppna spisen har rönt stort intresse på marknaden.

Slutligen lämnades rapport för oljeleveranserna genom SOLF.

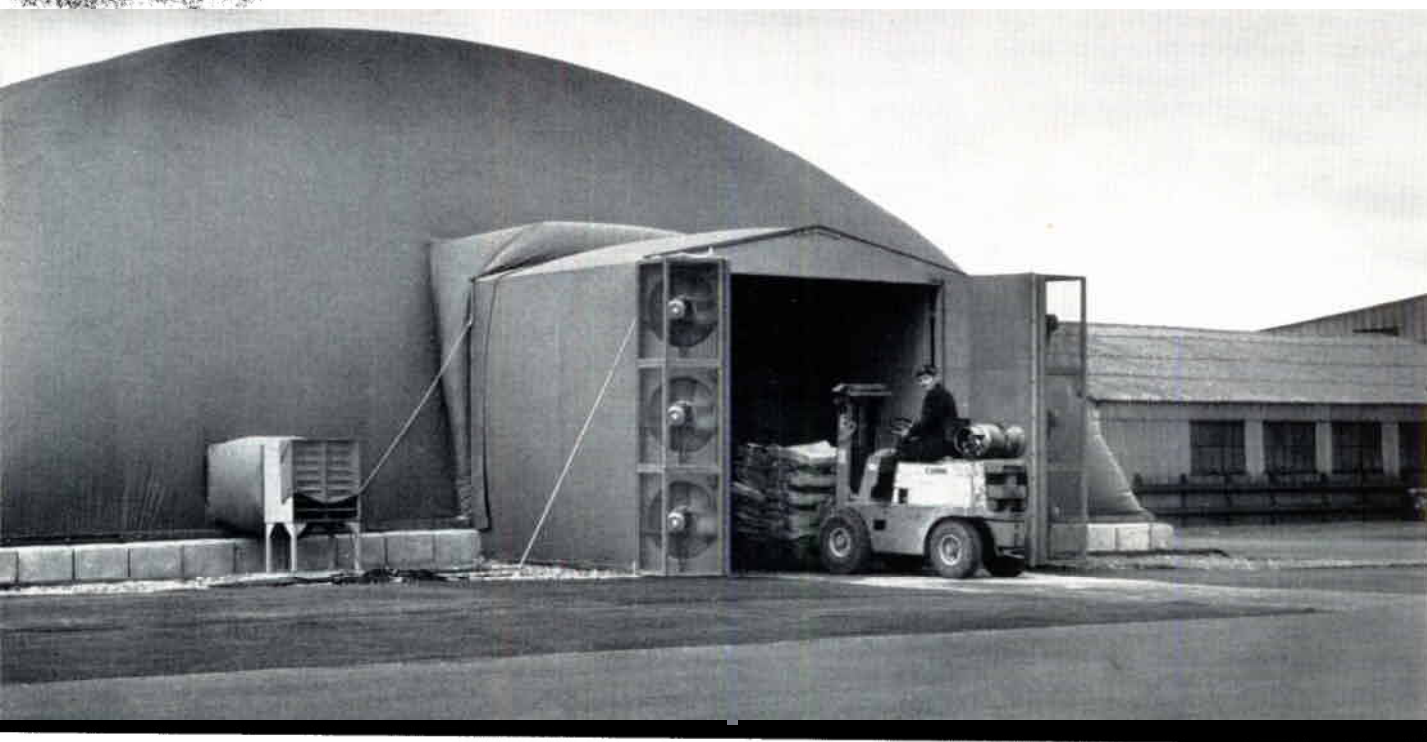
Sex belönade förslag

Företagsnämnden följde Förslagskommitténs rekommendationer till belöning av sex förslag till förbättringar med sammanlagt 1 175 kronor enligt följande: maskinskötare Ärni Jürgensson, järnpulververket — ändring av vibromat; reparatör Bertil Svensson, fastighetsavdelningen — tvålhållare, rensningsapparat och duschrörshållare; pressare Henrik Lindkvist, rörfabriken — putshuvud till putsmaskin; reparatör Gustaf Dahlström, Bjuvsverken — sugskål.

Ergonomiska kommittén

Dir. K G Thafvelin rapporterade om den ergonomiska kommitténs verksamhet. Kommittén föreslår i sitt fortsatta arbete en organisationsform, som i första hand utnyttjar redan befintliga instanser inom företaget. Detta betyder, att de ergonomiska frågorna i huvudsak bör kunna lösas jämsides med skyddsfrågorna.

Därutöver föreslås en fast arbetsgrupp —

Bjuvsverken har under arbetarsemestern byggt om brännzonerna i tunnelugn I och II till oljeeldning. Det uppgjorda tidsschemat hölls exakt. AB Höganäsarbeten har svarat för ombyggnaden och anlitat bl.a. ett tjugotal tyska ugnsmurare. På bilden en av dem — Heinz Dämmig från Mühlheim/Ruhr.

ergonomisk inspektionsgrupp — bestående av industriläkare, anläggningschef, skyddsingenjör, yrkeshygieniker och en facklig representant (LO).

En ändrad sammansättning föreslås för den ergonomiska kommittén enligt följande: teknisk direktör, ordf., representanter för SALF och LO (SIF föreslås representeras genom ingående tjänstemän), utbildningsledare, representant för arbetsbyrån samt inspektionsgruppens medlemmar.

Silikoskontrollen

Dir. K G Thafvelin lämnade rapport från silikoskommitténs senaste sammanträde. Det framgick, att överläkare Wilhelm Ohlsson på Ängelholms lasarett av Medicinalstyrelsen förordnats till ny besiktningsläkare att verkställa undersökningar och besiktningar till förebyggande av silikos hos Bolagets personal. Detta innebär, att denna kontroll kan komma att förläggas till Ängelholm i stället för som tidigare i Lund.

Avfallstippen

Med transportarbetare Sten Sjögren som inledare diskuterades olika förslag att bemästra de olägenheter för berörd bebyggelse, som sammanhänger med avfallstippen vid Jompes. Dir. Herneryd framhöll vikten av snabba positiva åtgärder.

R.E.

Slipmaterial-Naxos planerar ny större investeringsetapp

Företagsnämnden vid Slip-Naxos i Västerвик höll sitt andra sammanträde för året den 17 juni under ordförandeskap av dir. Malte Nilsson.

Ordföranden redogjorde för konjunktur-, marknads- och produktionsförhållandena. Han framhöll, att den svenska stålindustrin för närvarande arbetar med stora lager, vilket med rådande kreditrestriktioner och höga räntekostnader medför en önskan att i stället hålla små lager av förbrukningsmaterial. Detta har i sin tur medfört en viss återhållsamhet i stålindustrins inköp. Inom byggnadsindustrin har den stränga vintern orsakat produktionsbortfall, som även fortplantat sig till inköp av slipmaterial.

Trots den stränga vintern rapporterades endast två veckors försening av laboratoriebygget, som nu forcerats. Ing. L-E Rosengren redogjorde för hur de nya laboratorielokaler kommer att disponeras. Inflyttningen avslutas den 15 juli för huvuddelen av laboratoriet. Invigningen äger rum den 22 september.

Dir. Nilsson berörde något nästa större investeringsetapp — byggnad för råmaterialförråd och rätning av Folkparksvägen.

Följande två förbättringsförslag rekommenderades till belöning: anordning vid

transportvagn — byggnadsarbetare Henry Karlsson och anordning vid rusprovningsmaskin — reparatörerna Rolf Jakobsson och Otto Svensson.

Efteråt visades "Höganäsjournalen 1965".

H.S.

"Företagsnytt" informerar om Bönne-lyche & Thurö AB

Företagsnämnden vid Bönne-lyche & Thurö AB höll arets andra sammanträde den 23 maj i fabriken vid Lodgatan. Ordföranden, dir. Helge Riekman, hälsade två nya nämndledamöter välkomna. Herr Ingmar Lindh ersätter herr Gert Nilsson, som slutat sin anställning vid B&T, och överingenjör Göran Prawitz ingår i nämnden som representant för fabriken i Teckomatorp.

Ur föregående protokoll togs olika frågor upp till behandling, bl.a. anskaffande av företagsläkare och fortlopande information för de anställda inom B&T. Beträffande sistnämnda framhölls, att Höganäsbolagets personaltidning Brännpunkten i stort redogör för vad som händer inom koncernen. Dessutom kommer Reklamavdelningen vid B&T att förslagsvis två gånger om året sända ut ett blad, betitlat "Företagsnytt", med uppgifter om nya produkter, ändrade anställningsförhållanden etc. Det första bladet utkommer under hösten 1966.

Dir. Riekman lämnade rapport om det aktuella läget inom företaget, och överingenjörerna Lennart Wassvik och Göran Prawitz svarade för produktionsrapporterna.

Nästa sammanträde förlägges till Teckomatorp omkring månadsskiftet aug. sept.

M.L.

— PAPP! Du är väl riktigt rädd om dej på arbetet, så det inte händer dej något... Du vet, pappa, att jag alltid tänker på dej. Och mamma och jag väntar på dej här hemma.

Höganäs Aktiebolag

Post: Fack, Höganäs

Telefon: 042-424 00

Telegram: Clayworks, Höganäs

Telex: 4250

Till aktieägarna

i HÖGANÄS AB

Ärade aktieägare!

Denna halvårsrapport för tiden januari - juni 1966 är den första med det nya firmanamnet HÖGANÄS AB. Namnändringen har föranletts av att vi sedan flera år tillbaka avvecklat vår verksamhet i Billesholm, och då vi dessutom sedan gammalt kallas Höganäsbolaget har det ansetts naturligt att ändra firmanamnet från Höganäs-Billesholms AB till HÖGANÄS AB - i dagligt tal Höganäsbolaget.

Namnbytet har beslutats av bolagsstämman, och HÖGANÄS AB introduceras som firmabeteckning från den 1 november 1966. Hoeganaes Sponge Iron Corporation i USA byter från samma datum namn till Hoeganaes Corporation.

Samtidigt byter även försäljningsbolagen i de tre nordiska grannländerna namn. A/S Sten- & Klinker-Kompagniet i Köpenhamn blir Höganäs A/S, A/S Ildfast i Oslo blir Höganäs A/S och AB Industritegel i Helsingfors blir OY Höganäs AB.

För aktieägarna innebär namnändringen ingen extra åtgärd i form av utbyte och omtryck av aktiebrev etc.

Marknadsläge

Konjunkturen på såväl världsmarknaden som på den inhemska marknaden har under 1966 utvecklats mindre gynnsamt än under 1965. Sålunda har bilindustrin i USA fått vidkännas en tillbakagång under andra kvartalet i år. I de nordiska länderna har marknadssituationen påverkats av den stränga vintern.

Forts. på nästa sida

Liksom i fjol har till aktieägarna sänts ut en halvårsrapport från styrelsen genom verkställande direktören. Som synes har därvid använts ett brevpapper med det nya firmanamnet och -märket.

Av statsmakterna vidtagen höjning av räntan i förening med en allmän brist på kapital har bromsat upp investeringsaktiviteten framför allt inom byggbranschen. Marknadsläget för Höganäskoncernens produkter har givetvis påverkats av det hårdare ekonomiska klimatet.

Nedgången i den amerikanska bilproduktionen har återverkat på det amerikanska dotterbolagets leveranser av järnpulver för pressändamål. Den samlade utlastningen av press- och svetspulver på USA-marknaden har emellertid trots detta under första halvåret varit av samma omfattning som motsvarande period närmast föregående år.

På de utomamerikanska marknaderna har leveranserna av järnpulver ökat. Leveransuppgång redovisas särskilt för marknaderna i Japan, Frankrike och de europeiska öststaterna. Koncernens totala leveranser av järnsvamp och järnpulver under första halvåret ligger ca 10 % högre än motsvarande tid 1965.

Marknadsläget för flertalet av koncernens keramiska produkter har blivit kärvare. Försäljningen av byggmaterial har påverkats av den sena våren och av statsmakternas byggrestriktioner. Ökad försäljning av eldfasta och syrafasta material har dock kompenserat denna nedgång.

Omsättning och resultatläge

Höganäskoncernens externa fakturering under första halvåret ökade med 4 % och uppgick till 127 mkr (exklusive Bönnellyche & Thurö-företagen). Omsättningen för B & T-gruppen har varit lägre under första halvåret men förväntas för helåret nå samma nivå som 1965, eller ca 50 mkr. För Hoeganaes Corporation beräknas faktureringen bli större än 1965, medan AB Slipmaterial-Naxos sannolikt inte kommer att helt uppnå fjolårets omsättning.

Värdet av koncernens totala leveranser beräknas för hela innevarande år komma att överstiga 300 mkr inklusive B & T-företagen och alltså bli något högre än 1965.

De stegrade lönerna och andra kostnadsökningar påverkar resultatbilden för koncernen. Genomförda och pågående rationaliseringar räcker inte till för att helt kompensera dessa utgiftsökningar. Bruttovinsten för innevarande år torde därför bli något lägre än 1965.

Investeringar

Under 1966 beräknas investeringarna inom koncernen uppgå till 35 mkr (1965 = 26 mkr) varav inom moderbolaget 10 mkr (10 mkr) och inom dotterbolagen 25 mkr (16 mkr).

Den största investeringen avser en utökning av kapaciteten vid Hoeganaes Corporation i USA. Den utbyggda kapaciteten kommer att tas i bruk redan vid årsskiftet. Därigenom kan koncernens växande leveranser på den amerikanska marknaden helt tillgodoses från anläggningar i USA.

Ytterligare en tunnelugn för bränning av keramiskt bundna slipskivor har uppförts vid Slipmaterial-Naxos' anläggningar i Västervik. Tunnelugnen är under inkörning och kommer att tas i produktion under året.

Vårt nya sliptekniska laboratorium vid AB Slipmaterial-Naxos har färdigställts och invigdes den 22 september av HKH Prins Bertil. Härigenom har tillskapats en central institution för slipteknisk forskning inom landet. I samband med denna utbyggnad av forskningskapaciteten ägnades företaget stort intresse från såväl press som radio.

Personalläge

Tillgången på arbetskraft under första halvåret har varit bättre än under motsvarande period föregående år, och en viss stabilisering i arbetskraftsläget har uppnåtts. I samband med att moderbolagets samtliga ugnar ombyggts till oljeeldning har driften vid kolgruvan i Nyvång upphört den 28 maj och samtliga gasgeneratorer avstängts. Detta innebär, att arbetsstyrkan vid moderbolaget kunnat reduceras med ca 100 personer.

För koncernen i övrigt är antalet anställda oförändrat.

Höganäs i september 1966

O. Herneryd
Verkställande direktör

Varma lyckönskningar till Slip-Naxos när slipforskningens högborg invigdes

Vi skriver den 22 september. Solen stralar från en klarblå himmel över Västervik — Ostkustens pärla — och inte minst över en av stadens ledande industrier, AB Slipmaterial-Naxos. Det är en stor dag inte endast för detta Höganäsbolagets dotterföretag utan för hela landets samlade sliptekniska forskning. HKH Prinsen-Regenten inviger denna dag Slip-Naxos' nya sliptekniska forskningslaboratorium.

Det var sålunda en underbar brittsommar-dag, när med Prins Bertil i spetsen drygt hundratalet gäster med företrädare för svensk och utländsk vetenskap samt representanter för näringslivet strålade samman i Västervik för att vara med om detta evenemang inom slipteknisk forskning i vårt land.

Solstrålarna reflekterades från den med färgglada Höganäs-plattor klädda fasaden på den vackra laboratoriebyggnaden och gav liksom mera liv åt Tjustkonstnären Sture Wikströms jätterelief med slipskivor, utförda i olika slags slipmaterial. — Även i hallen har för övrigt konstnären svarat för en smakfull dekor med en komposition av Höganäs-plattor. — Slip-Naxos hade klätt sig i en imponerande flaggskrud. Tolv nationers flaggor svepte ut för vinden, vittnande om företagets kontakter världen över.

Prins Bertil anlände i en marinhelikopter, som landade inom Slip-Naxos' fabriksområde. I mottagningskommittén ingick länets hövding Ivar Persson, ordföranden i Höganäs-bolagets styrelse godsägare Gösta Liedberg, Höganäskoncernens chef, dir. Olov Herneryd och chefen för Slip-Naxos, dir. N. Malte Nilsson.

"Finslipat" invigningsprogram

Invigningsprogrammet var förlagt till laboratoriebyggnadens undervisningssal, där dir. Nilsson å styrelsens vägnar hälsade välkommen.

— Vi gläder oss mycket åt att Ni har velat komma hit och göra denna vår invigning till en värdig början på det arbete, som kommer att utföras vid detta Sliptekniska Forskningslaboratorium, sade han.

Vi vill särskilt hälsa Eders Kungl. Höghet Prins Bertil välkommen. Vi känner till det stora intresse, som Eders Kungl. Höghet visar för industri och teknik, varför det gläder oss, att vår teknik även fångat intresset. Detta gör, att vi har äran att få vår invigning förrättad av Eders Kungl. Höghet, för vilket vi är mycket tacksamma.

Vi är även tacksamma för att genom detta besök vår landsdel kommer i blickpunkten som industribygd. I dessa dagar, då ny lokalisering av industrier är så aktuell, är det ange-

läget att erinra om var bygd, ty få trakter har så goda förutsättningar att bjuda som Tjustbygden med Västervik som centralort.

Dir. Nilsson vände sig sedan till landshövding Ivar Persson och tackade honom för vad han gjort för Slip-Naxos och för det stöd han alltid ger på alla sätt. Länsarbetsdirektör Gunnar Johansson harangerades för sin medverkan och för värdefullt stöd vid laboratoriebyggnadens tillkomst.

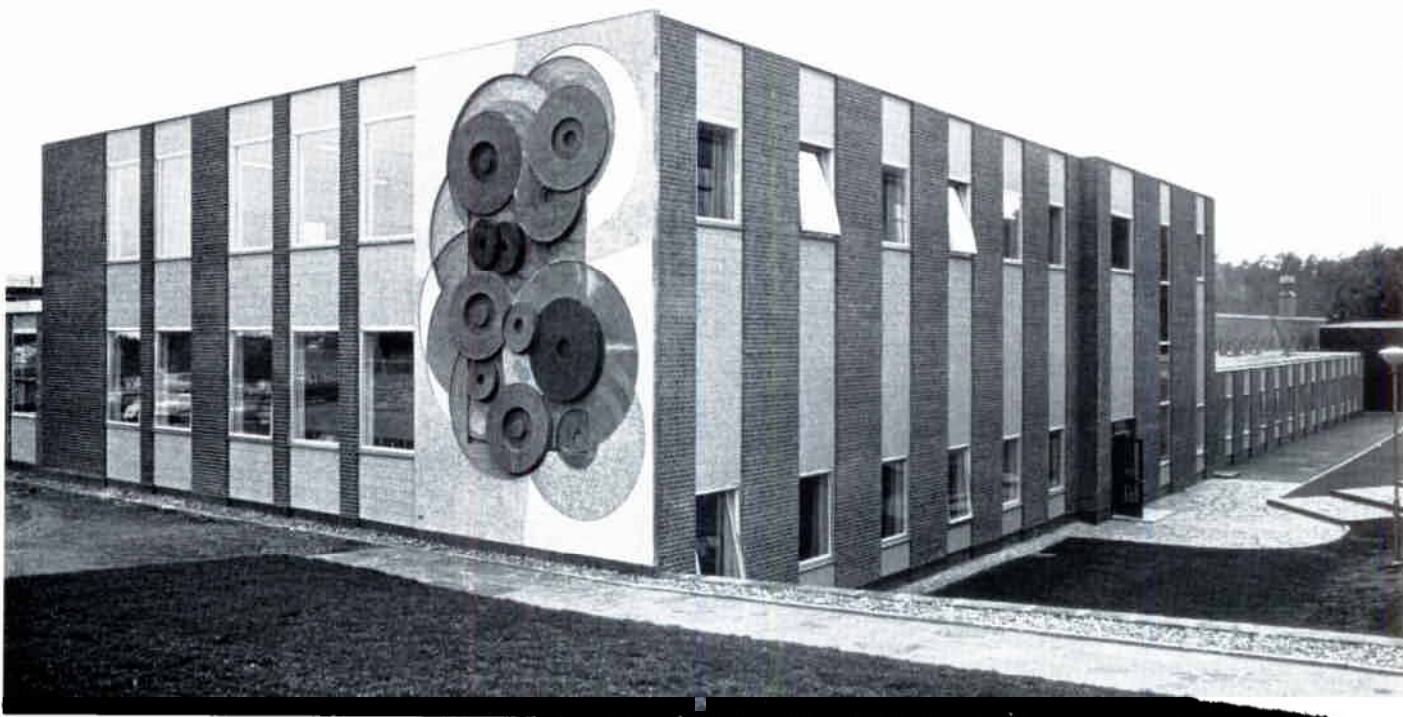
— Inom svensk verkstadsindustri sker idag en snabb utveckling, framhöll dir. Nilsson. En av de sammanhallande och pdrivande krafterna i detta arbete är Sveriges Mekanförbund med dess energiske verkställande direktör Nils Lundqvist i spetsen. Vi är glada över att han ställt sig till förfogande för att berätta om "Forskning och framsteg inom svensk verkstadsindustri".

Ett särskilt välkommen riktar jag till chefen för Institutet för Verkstadsteknisk Forskning, professor Olov Svahn. Vi är glada över att ha chefen för I.V.F. här, sade dir. Nilsson, och för att han lovat tala om sina synpunkter på "Verkstadsteknisk forskning — speciellt slipteknisk".

Prominenta långväga gäster

Bland mera långväga gäster sag man professor Nathan H Cook, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, USA, direk-

Sliptekniska forskningslaboratoriets vackra fasad med väggskulpturen "Slipskivor", som har skapats av Tjustkonstnären Sture Wikström.

tör Jean-Claude Horstmann, Paris, direktör Gustav Roth, Schweizerische Schmirgelscheibfabrik, President i FEPA, Winterthur, jur. dr. Hans Brauers och Diplom-Volkswirt Willy Vieharz, båda från Verein Deutscher Schleifmittelwerke, Bonn. Dessa prominenta gäster hälsades välkomna på engelska, franska och tyska.

Bland övriga utländska gäster kan nämnas kommerserådet Harry Lindfors och diplomingenjör Harry Franck, Helsingfors, samt överingenjör Hj. E. Jörner, Statens Tekniska Institut, Oslo. Bland de svenska gästerna bör nämnas Höganäsbolagets styrelse med godsägare Gösta Liedberg i spetsen.

Dir. Nilsson berättade sedan om laboratoriets olika avdelningar. I samband med presentationen visade han skisser på byggnaden och hittade rätt bland 32 knappar på talarstolen, som automatiskt fällde ner rullgardinerna för fönstren, likaså bioduken, tonade ner ljuset och satte igång filmen "Skärande egg", en intressant film i färg om slipeteknik. De utländska gästerna behövde inte gå miste om den förklarande texten, som var synkroniserad på fem olika språk, vilka i förekommande fall kunde avlyssnas genom hörlurar.

Glans men även tyngd åt ögonblickets betydelse!

Godsägare Gösta Liedberg höll sedan följande anförande:

— Strukturförändringar inom vårt näringsliv är intet nytt för dagen — varje jubileumsskrift till celebrerande av 50 eller 100 års

verksamhet och ibland mera innehåller en mangfald uppgifter om hur företaget ifråga vuxit ut genom samgående mellan tidigare mindre enheter.

Detta företag, AB Slipmaterial-Naxos, har på sin tid utvecklats på samma sätt till den organisatoriska ram, som idag omsluter var för svenska förhållanden inte så ringa produktiva insats.

Hantverk är all industris moder. Ju större produktion, ju mera mekanisering och automation, ju större blir beroendet av andra hjälpmedel än endast den personliga handakunnigheten och erfarenheten.

Redan för 25 år sedan invigde vi här en sliparskola för utbildning av vara slipare och sliptekniker. Här som överallt har forskningen krävt ett ständigt växande utrymme, i Västerвик liksom inom Höganäskoncernen i övrigt.

Sverige hör inte till jättarna här i världen. Kvalitet är allas var livsbetingelse. Även samverkan måste till där våra svenska resurser inte tal att genom splittring förstöras.

Därför hälsar vi från Slipmaterial-Naxos' sida med stor tillfredsställelse, att hela denna viktiga bransch kan gemensamt utnyttja de rön på både den teoretiska och den praktiska slipeteknikens område, som detta laboratorium kan förväntas klarlägga och nyttiggöra.

Men främst gläder det oss — och säkerligen alla tillstädeskomna — att Eders Kunglig Höghet, Prinsen-Regenten, velat komma hit vid detta tillfälle. Det skänker inte endast glans utan även tyngd åt ögonblickets betydelse!

En minnesplakett är präglad. Jag anhåller vördsamt att Eders Kunglig Höghet ville mot taga det första exemplaret i guld — och att Eders Kunglig Höghet, Prinsen-Regenten, vil le förrätta invigningen av detta forsknings laboratorium.

360 km tim var för mycket — själv har jag bara kört 285

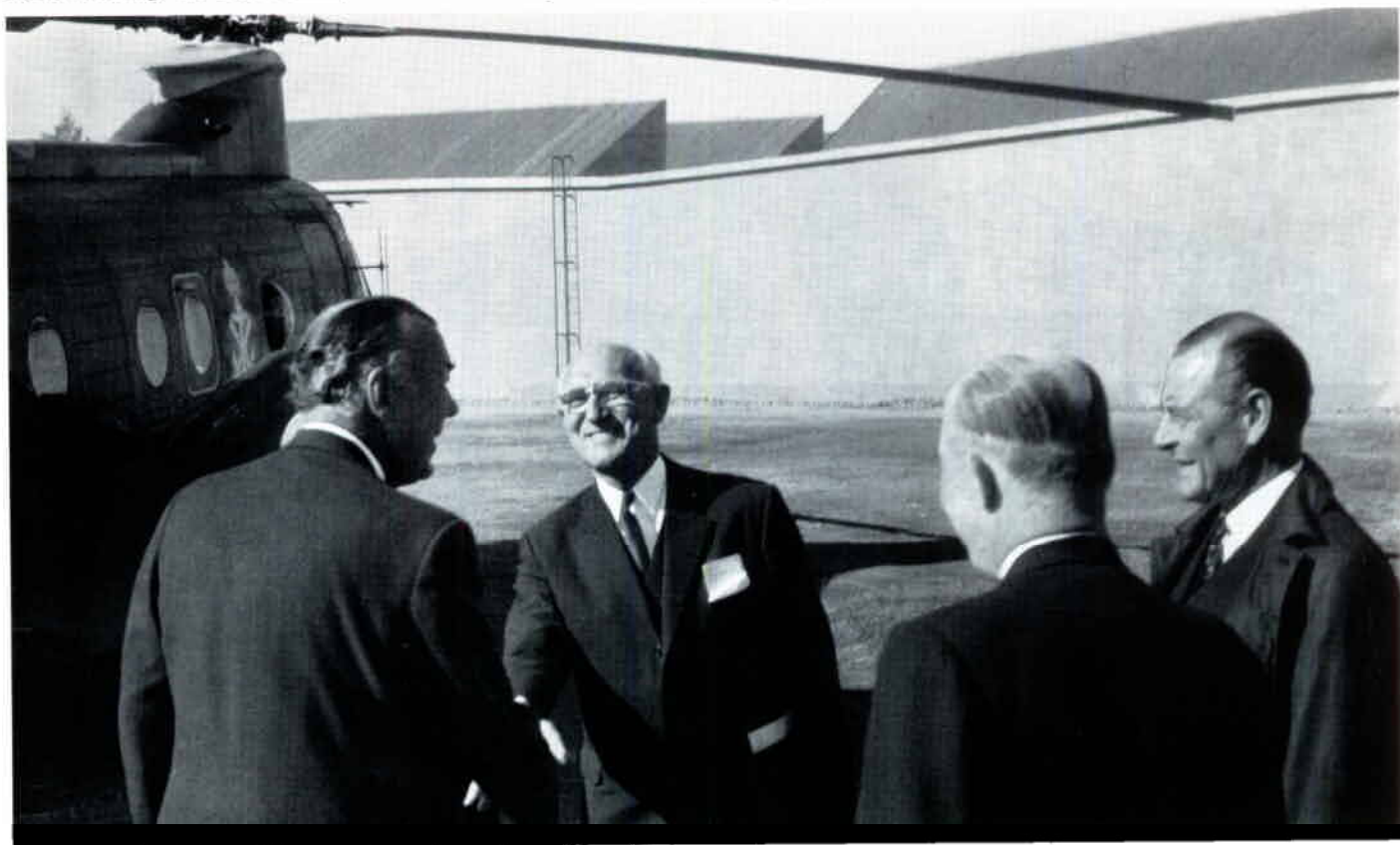
— Det är en mycket stor glädje för mig att få komma hit — det här är ju en del av Sverige som i varje fall inte jag har så många tillfällen att besöka, sade Prins Bertil som inledning på sitt invigningstal. Men tack vare helikoptern blev det nu möjligt.

Jag vill rikta ett hjärtligt och uppriktigt tack till godsägare Liedberg och dir. Nilsson för vänligt mottagande och för den fina plaketten. Och så har jag fått lära mig ytterligare en del av vad Sveriges industri håller på med. När man som jag reser mycket utomlands, är det av stort värde att utan att vara expert ändå veta en del om vart näringsliv.

Som vi sett av den intressanta filmen, griper slipningen in på de flesta områden, och det finns inte många produkter, som vi möter i det dagliga livet, utan att dess tillkomst på ett eller annat sätt varit föremål för slipning. Detta gäller antingen produkten själv eller det verktyg, med vilket den framställs.

I den allt mer hårdnande konkurrensen är det för ett land av Sveriges storlek nödvändigt att hävda sig genom kvalitet, och här utgör precisionen en vägande faktor. Det moderna toleransbegreppet är helt beroende av slipning.

Prins Bertil, som anlänt i en marinhelikopter, hälsas välkommen av en mottagningskommitté, bestående av dir. N Malte Nilsson, godsägare Gösta Liedberg, dir. Olov Herneryd och landshövding Ivar Persson, (helt skymd).

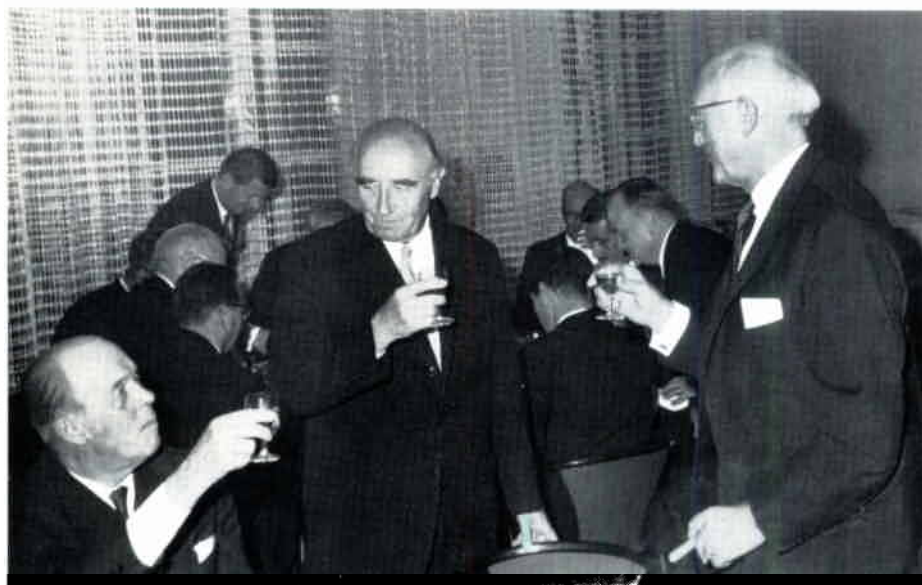

Prinsen-Regenten håller invignings-
talet. — Ett land av Sveriges storlek
måste hävda sig genom kvalitet, sade
han bl.a.

Prins Bertil guidades av dir. N. Malte
Nilsson under rundvandringen i fa-
briken. Här studeras en snabbpress,
vid vilken fröken Anna Carlsson är-
betar.

Godsgärdare Gösta Liedberg, lands-
hövding Ivar Persson och dir. N. Malte
Nilsson förenar sig i en skål under
middagen.

för att innehålla snävare mattoleranser och
jämnare ytbeskaffenhet.

Under den senaste tioårsperioden har man
genom forskning möjliggjort en i stort sett
tiodubblad avverkning vid bibehållen slip-
skivförbrukning. Detta har kunnat ske genom
klarläggande av slipningsförloppen och därigenom
tillämpade erfarenheter.

Då vi vet, att hastigheten för vissa slip-
skivor går upp till 100 meter per sekund, vil-
ket motsvarar 360 km i timmen, en hög hastig-
het även för en racerbil, förstår man, att det
är nödvändigt med en ständigt fördjupad kun-
skap om produkten och arbetsförloppet.

(Ja, det står faktiskt 360 km, men det är
väl lite för mycket för en racerbil. Själv har
jag bara kört 285, men liknelsen går ju att
använda, tillade motorprinsen utanför manu-
skriptet.)

I detta laboratoriums tillkomst ser vi exem-
pel på en god samverkan mellan en industri
och statliga organ.

Med dessa ord är det för mig en glädje att

förklara Sliptekniska Forsningslaboratoriet
invigt samtidigt som jag önskar lycka till!

Efter invigningstalet följde dir. Nils Lund-
qvists och professor Olov Svahn's ovannämnda
föredrag. Vi återkommer i nästa nummer
av Brännpunkten med referat.

Sedan förfriskningar intagits, företog gäs-
terna uppdelade i nio grupper rundvandringen
i det nya laboratoriet och i fabriken. Intresset
var mycket stort bland de inbjudna, inte minst
hos Prins Bertil. Man vagar kanske påstå, att
han kunde mäta sig med kung Gustaf Adolf
i detta avseende.

Tal och telegram vid Slips middag

Prins Bertil hade inte tillfälle att delta i
middagen, vilken avslutade invigningen. Han
fick efter rundvandringen ta helikoptern till-
baka till Stockholm och till de i kungens frän-
varo väntande regeringsbestyren.

Vid middagen hälsade dir. Nilsson välkom-
men till bords. Tal hölls av Höganäs-koncernens
chef, dir. Olov Herneryd, som bl.a.

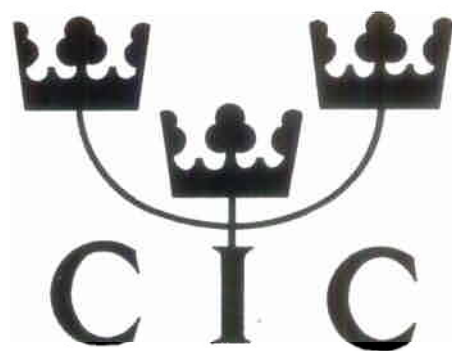
framhöll, att det hade varit en stor dag också
för koncernen. Vidare talade dir. Gustav
Roth, president i IEPA, och diplomingenjör
Johannes Muth, som framförde entreprenö-
rernas lyckönskningar. Stadsfullmäktiges ord-
förande, riksdagsman Eric W. Johanson, fram-
förde varma lyckönskningar från Västerviks
stad.

Dir. Nilsson tackade för all uppvaktning
och även de anställda för deras medverkan
till uppnådda goda resultat.

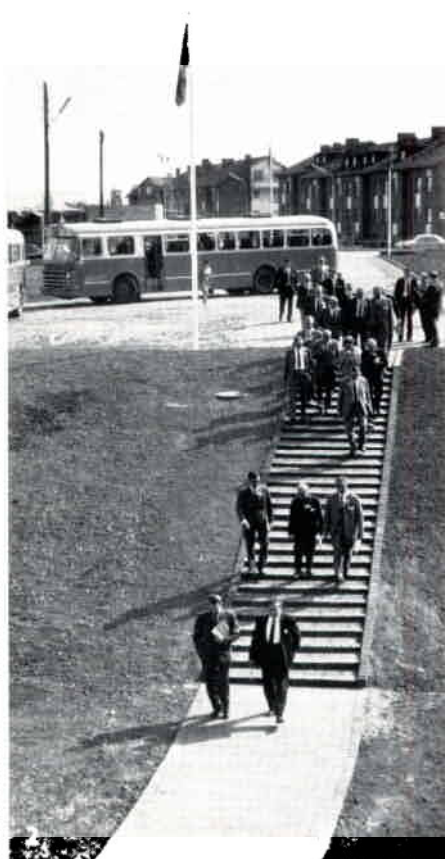
Landshövding Ivar Persson tackade för mat-
ten och framhöll därvid, att det hade varit en
stralande och i alla avseenden minnesvärd dag.
Han uttalade sin glädje över att ha Slip-
Naxos i Västervik och över att där hade pla-
cerats ett forskningslaboratorium, som inte
bara kommer att betjäna Sverige utan också
ha kontakter i Norden och stora delar av den
övrige världen. Landshövding Persson uttala-
de ett från hjärtat gaende "lycka till" för den
fortsatta verksamheten.

Ege

Tionde internationella keramikerkongressen

En keramisk utställning hos Liljevalchs och den "eldfasta gruppens" besök i nordvästra Skåne var två evenemang vid den tionde internationella keramikerkongressen CIC, vilka hade direkt anknytning till Höganäsbolaget.

1. Ett hörn av det väldiga podiet på utställningen Keramik i Liljevalchs konsthall, där de utställande företagen presenterade sina produktslag. Höganäs visade golv- och väggplattor, eldfast tegel, syrafast stengods, glaserade lerrör, fasadtegel och slipmaterial. På baldakinen i bakgrunden ses de olika företagens emblem. 2. Deltagarna i den "eldfasta gruppen" anlände till Bjuv med nattag från Stockholm vid 7-tiden på morgonen och intog frukost på Gyllene Facklan. På bilden har de just lämnat bussarna, som fört dem till Bjuvsverken. Dir. Olov Herneryd hälsade välkommen, och dir. Ernst Geijer orienterade om den eldfasta tillverkningen. Därefter vidtog en grundlig genomgång av anläggningarna. 3. Nästa anhalt i programmet var Centrallaboratoriet i Höganäs. Bergsingenjör Ludvig Fredholm, som jämte intendent Bertil Wallgren ingick i den lokala organisationskommittén, mönstrar här några av de kvinnliga biträdande ciceronerna. Mönstringen ser ut att utfalla till ömsesidig belåtenhet. 4. Efter labbisbesöket for man ut till Krapperup, där parken i sin färgaste försommarskrud med bl.a. rhododendron i full blomning blev vederbörigen beundrad. Fr.h. ses professor Villem Koern och dir. Herneryd jämte några av de utländska gästerna njuta av "utsikt från en bro". 5. Efter rundvandringen i parken och i avvaktan på lunchen samlades deltagarna på den öppna planen framför "musikhuset" uppe vid borgen. Här togs man emot av åtta söta lottavärdinnor, klädda i tidstroga dräkter från 1790-talet, den epok, då Krappesborg fick sitt nuvarande utseende.

Forts. på nästa sida

6. Lunchen bestod av helstekt får, smaksatt med en rad delvis hemliga kryddor. Dir. Herneryd skär upp de första bitarna under överinseende av dir. Klaas Kooij, Holland, dir. Viggo Terling, Höganäsbolaget, samt Madame och Monsieur Constant Thomas, Belgien.

7. Styckningen övertogs därefter av yrkeskockar, liksom värdinnorna skrudade i 1700-talsdräkter. En gemytlig stämning utvecklade sig kring det ovanliga evenemanget, medan man tog för sig av havorna.

8. Sedan gästerna dessutom förselt sig med var sin sejdel fatöl, begav man sig in i "musikhuset" — ett f.d. kostall — som fått sitt namn av att vissa konserter är förlagda dit under Kullabygdens musikveckor men som nu hade omändrats till en tjugsig matsal. Dagen var tryckande het, och svalkan i den gamla stenbyggnaden kändes särdeles angenäm. Gästernas tack för en givande dag framfördes av dir. Kooij. Och så var det tid att bege sig med bussarna till Hälsingborg för vidare befordran med expresstag till Stockholm och den fortsatta kongressen.

Tolv elever diplomerade vid Höganäsbolagets företagsskola

— Det finns ingen anledning till pessimism beträffande framtiden för den inom många företag väl utbyggda yrkesutbildningen, framhöll dir. K G Paulson i den översikt över det allmänna skolväsendets nya organisation, han lämnade på årsavslutningen med Höganäsbolagets företagsskola i Bruksgården den 9 juni. Under det avslutade läsåret har tolv elever fullföljt den 3-åriga utbildningen.

Till avslutningen hade inbjudits elevernas föräldrar. Utbildningsledaren kapten Rolf Julin hälsade välkommen, och kaffe med dopp serverades, innan betyg och premier utdelades.

Dir. Paulson gav sin översikt med särskild tonvikt på de skolformer, som följer efter den obligatoriska skolgången, dvs. gymnasium, fackskola och den nya yrkesskolan. Den sistnämnda skolans nya utformning finns ännu så länge endast på papperet i form av principbetänkande, sade dir. Paulson.

För att ge yrkesskolan en status likvärdig med den som gymnasium och fackskola representerar, har man tänkt sig göra utbildningen gymnasial. Detta kommer sannolikt att leda till en yrkesutbildning med större tonvikt på teoretiska ämnen, och följaktligen ges mindre utrymme för själva yrkestekniken, dvs. det praktiska arbetet. För industrins del kommer detta att innebära, att man får ge eleverna från denna skola en kompletterande praktisk utbildning inom företaget, innan de kan placeras i egentlig produktion.

I många företag har man också ställt sig frågan, vad det skall bli av de nuvarande företagsskolorna eller inbyggda yrkesskolorna, när den nya yrkesskoleorganisationen blir utbyggd. En annan oklar punkt är de nuvarande kommunala yrkesskolornas framtid.

Genom att den nya yrkesskolan är tänkt som en gymnasial skola, kommer den sannolikt att förläggas till gymnasieorterna, och därmed blir de nuvarande kommunala yrkesskolorna på andra orter utan elever. Dessa skolor kan tänkas bli filialskolor till de stora yrkesskolorna på gymnasieorterna eller också få till uppgift att svara för det växande behovet av vuxenutbildning. De svenska företagen räknar allmänt med att även i fortsättningen få ta hand om betydande delar av den praktiska yrkesutbildningen och att de nuvarande företagsskolorna på ett eller annat sätt kommer att inordnas i den nya skolordningen. Det finns sålunda ingen anledning till pessimism beträffande framtiden för den inom många företag väl utbyggda skolorganisationen, sade dir. Paulson.

Höganäsbolagets företagsskola har, som Brännpunkten redogjorde för i nr 1/1966, verkat i tjugo år, och kapten Julin gav en återblick på verksamheten sedan starten.

Avgångsbetyg och premier utdelades av

Företagsskolans inspektör, rektor Nils Gerward, t.v., och dess föreståndare, Bernt Ottinger, t.h., tillsammans med två av läsårets bästa diplomerade elever Jan Thuvesson och Jan-Erik Persson.

skolans inspektör, rektor Nils Gerward. Följande elever har under det avslutade läsåret fullföljt den 3-åriga utbildningen: Jan Andersson, Pär Andersson, Christer Fridh, Jan-Erik Gunnarsson, Tommy Håkansson, Bengt Jönsson, Flemming Hansen-Kaad, Leif Larsson, Rolf Leo, Jan-Erik Persson, Leif Pettersson och Jan Thuvesson.

Följande elever tilldelades premier:

Klass III: Jan Thuvesson, Leif Larsson, Jan-Erik Persson.

Klass II: Karl-Gustav Jönsson, Lars-Olof Ohman.

Klass I: Rolf Olsson, Bengt Sandberg.

Eva bland 18 pojkar

Då Höganäsbolagets företagsskola den 10 augusti startade höstterminen under läsåret 1966—1967, fanns för första gången i skolans historia en flicka bland de 19 eleverna. Det är 16-åriga Väsby-flickan Eva Jönsson.

— Tanken att gå igenom Höganäsbolagets företagsskola fick jag som elev på den tekniska linjen vid Samrealskolan i Höganäs, berättar Eva. Vi hade då tre timmars praktisk utbildning per vecka i företagsskolan.

I våras tog Eva sin praktiska realexamen, och nu fortsätter hon sålunda sin utbildning under tre år bland ett gäng pojkar.

— Det innebär inga problem för mig att jobba tillsammans med pojkar, säger Eva. Jag har fyra bröder, och i Samrealskolan var jag den enda flickan bland 13 elever i klassen.

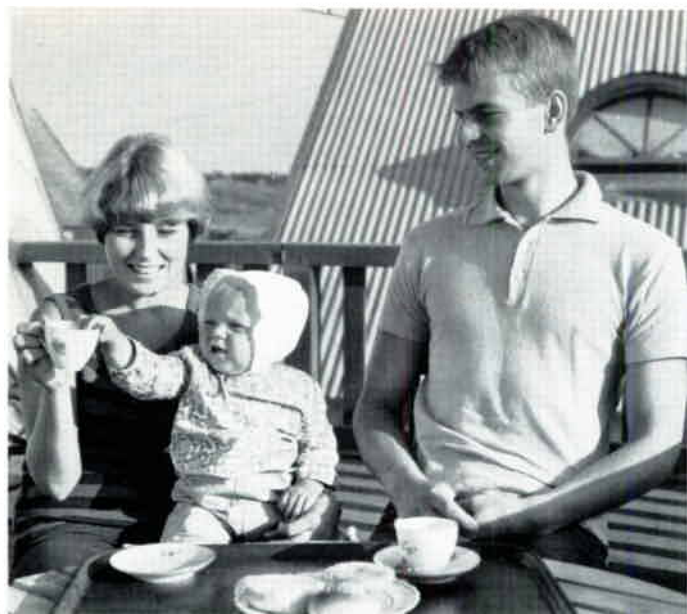
Här kan nämnas, att brodern Gunnar för några år sedan började i företagsskolan. Han avbröt emellertid utbildningen, då sjön lockade mera. Brodern Bengt fullföljer nu sitt tredje år i skolan. Tilläggs kan, att pappa Malte är kranskötare vid Bolaget.

— Går det bra för mig i företagsskolan, siktar jag nog på en mekanisk ingenjörsexamen, avslöjar Eva. Vi önskar lycka till!

Sextonåriga Eva Jönsson, den första kvinnliga eleven i Höganäsbolagets företagsskola vid en svarv, som hon är väl förtrogen med.

HÖGANÄSBOLAGET lockar många semestervikarier

Teknolog Per Cederholm, som studerar på maskinlinjen på KTH, tog barn och blomma, fru Gunilla, nyexaminerad folkskollärare, och ettåriga Kajsa, med till Kullabygden under sin sommarpraktik vid Höganäsbolaget. Här syns familjen på balkongen till Hotell Lerhamn, som Bolaget har haft som inkvartering för ett antal semestervikarier.

Edgard Arroyo, Ecuador, som studerar elektroteknik vid högskolan i Wien, praktiserade vid Höganäsbolaget förra sommaren. Han återkom i år i sällskap med fru Marcia, som han sedan förra Sverige-besöket valt till livsledsagarinna. Arroyo trivs med praktiken men tycker, att vägen från förläggningen på Hotell Lerhamn till jobbet och åter är för lång med trampcykel.

Antalet studerande, inte minst utländska, som under sommarmånaderna söker sig till Höganäsbolaget som semestervikarier i och för värdefull praktik inom näringslivet, ökar för varje år. Alla sökande kan tyvärr inte beredas anställning. Det är ju fråga om en avvägning dels med hänsyn till de sökandes ålder, dels i vad det gäller fördelningen av svenskar och utlänningar. Svante Halwarsson på Anställningskontoret redogör här för årets verksamhet på kollektivsidan.

— Den ökade andelen svenska studerande över 18 år är glädjande, framhåller Halwarsson. Redan på förvåren märktes en tendens av ökat intresse från våra svenska pojkar.

Med ca 140 sökande i denna åldersgrupp, varav 120 utlänningar, i första hand från Österrike, gällde det att ta ställning till för-

delningen av svenska och utländska studerande. Med tidigare erfarenhet av att svenska studerande kommer sent med sin ansökan, beslöt vi att ta emot 25 utländska och 55 svenska semestervikarier.

Tillströmningen av svenska pojkar under 18 år är större än vi kan ta emot. Speciellt i åldern 14—16 år är de mycket svårplacerade. För 17-åringar är situationen något ljusare, men vi måste se till att arbetet kan godkännas enligt arbetskyddslagen.

Av utländska studerande kunde vi ta emot hälften av föregående års antal. Samtliga utom två är gamla bekanta från sommaren 1964 eller i fjol. Tjugotvå av dem studerar vid högskolor och universitet i Österrike. Övervägande delen av dessa är österrikare, men det finns pojkar från Hongkong, Indo-

nesien, Ecuador och Nigeria. En av utlänningarna studerar vid universitetet i Thessaloniki i Grekland, och den ende finländaren i sällskapet bedriver sina studier vid Tekniska Högskolan i Helsingfors.

Samtliga utländska semestervikarier är inkvarterade på Hotell Lerhamn. De har tillgång till kök, där de själva tillreder sina måltider.

Vid semesterns början hade vi 85 kollektivt anställda semestervikarier, varav 24 utlänningar, samtliga över 18 år, och 61 svenskar, varav 20 under denna ålder. De svenska pojkarna studerar till övervägande del vid tekniska högskolor eller tekniska läroverk.

Utöver ovan redovisade kollektivt anställda semestervikarier har ett 25-tal studerande varit anställda på kontorsidan.

S Halwarsson

Av Höganäsbolagets arbetsstyrka utgör 11,2 procent utlänningar

I jämförelse med den redogörelse per den 1 oktober vi lämnade i Brännpunkten 4/1965 över den utländska arbetskraften vid Höganäsbolagets olika anläggningar i nordv. Skåne har antalet utlänningar enligt anställningskontorets redovisning per den 14 juli minskat från 251 till 219, som är lika med 11,2 procent av det totala antalet anställda.

Dessa utlänningar är placerade vid de olika verken enligt följande (inom parentes antalet vid föregående redovisning): Höganäs 143

(111), Bjuv 71 (97), Skromberga 5 (14), Nyvång 0 (29).

Höganäsverken har sålunda ökat med ett 30-tal, medan antalet minskat vid övriga verk. Den utländska arbetskraften i Bjuv fördelar sig på 47 i fabriken och 24 i gruvan.

I Höganäs är 48 utlänningar anställda i rörfabrikerna, 31 i järnsvamps- och järnpulververken och 20 på mekaniska verkstadens olika avdelningar. Övriga 44 utlänningar är sysselsatta inom åtta olika driftsenheter.

I procent av antalet anställda utgör den utländska arbetskraften 14,5 % i Höganäs, 13,0 % i Bjuvs fabriker, 13,9 % i Bjuvs gruva och endast 1,1 % i Skromberga.

Med siffrorna från föregående redovisning inom parentes fördelar sig utlänningarna på följande nationaliteter: danskar 74 (90), jugoslaver 72 (70), greker 26 (24), finländare 23 (37), tyskar 8 (9), ungrare 5 (9), polacker 4 (5), bulgarer 4 (7), spanjorer 1 (1), algerier 1 (1) och österrikare 1 (1).

Höganäsbolagets dataavdelning har utökat sin IBM-maskinpark

Till Höganäsbolagets dataavdelning i Norra kontoret levererades den 4 juli ett antal halkortsmaskiner av märket IBM. Leveransen av de tunga och skrymmande maskinerna krävde medverkan av bl.a. Gamla dragarlagets stora mobila lyftkran.

Tillsammans med redan befintlig utrustning skall den nya anläggningen utföra företagets samtliga hålrems- och halkortsrutiner. Av dessa vidarebearbetas enligt samarbetsavtal en del av datamaskiner hos Helsingborgs Gummifabriks AB Tre Torn.

Denna tabulator, som ingick i leveransen av ett antal halkortsmaskiner till Höganäsbolagets dataavdelning i Norra kontoret, har en vikt av 1,2 ton. Åskådare till leveransen är fr.v. föreståndaren för dataavdelningens driftssektion, Agne Andersson, ingenjör Sven Carlsson, IBM, och chefen för dataavdelningen, kapten Hans Sonesson.

Gruvjurister orienterades om HÖGANÄS DAGBROTTSBRYTNING

Svenska Gruvföreningens Juridiska kommitté besökte Höganäsbolaget den 17 juni. Huvudsyftet med besöket var, att kommittén skulle få tillfälle att orientera sig om den praktiska tillämpningen av de lagar och för-

ordningar, som reglerar företagets gruvverksamhet i ett intensivt exploaterat landskap, vars näringsliv ytterligare utvecklas.

Programmet var omfattande och innehöll förutom obligatorisk färd till aktuella delar

av gruvdistriktet föredrag av ombudsman Lars Gewalli. Ett stralande väder och utmärkta insatser av de många medverkande gjorde ett gott intryck på våra gäster.

A.G.

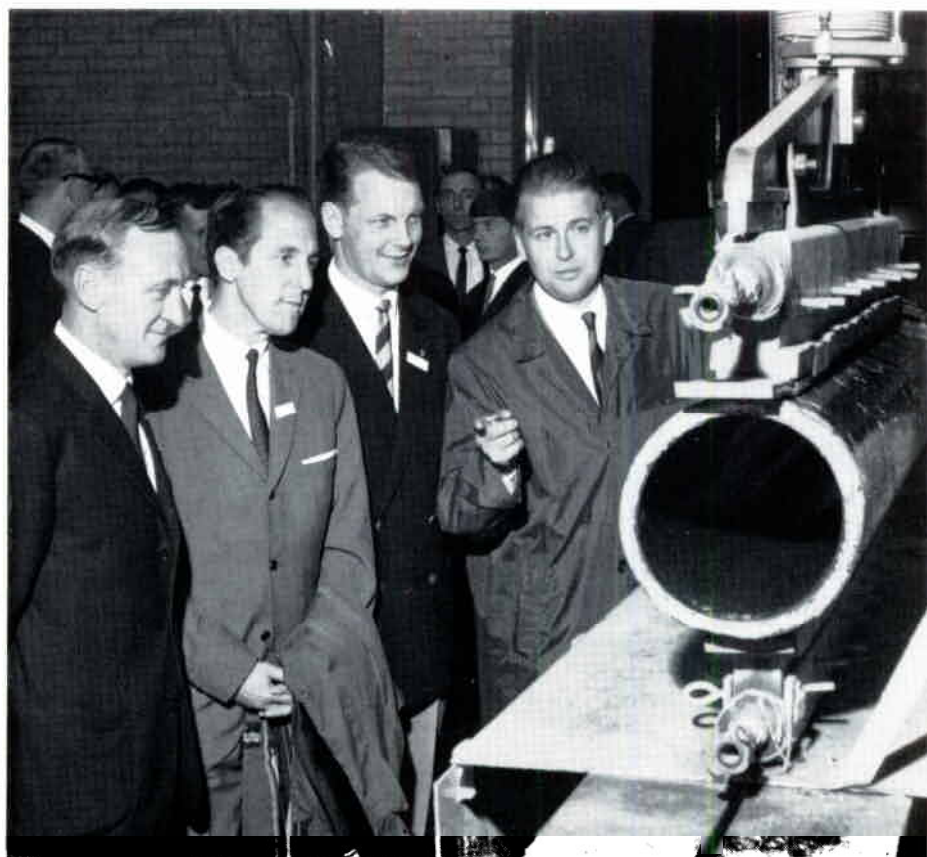
Det var stralande väder med högsommarvärme, då Svenska Gruvföreningens Juridiska kommitté besökte Höganäsbolaget. Här ses besökarna med värdar lyssna till överingenjör Arne Gustafssons, t.v., redogörelse för brytningen i Lunnoms dagbrott.

Driftschefen för rörfabriken, ingenjör Roland Nilsson, t.v., informerar FEUGRES-delegaterna från England, Mr. J F Booth, Mr. C A M Oakes och Mr. H W H West, samt fröken R Schief från FEUGRES' kansli i Zürich. T.h. dir. Gert Grensman, Höganäsbolaget.

Ombudskonsult Hans Kindwall, t.h., värd för informationsträffen, kommenterar rörprovning för fr.v. ingenjör K G Nilsson, Åstorp, disponent Knut Fristedt, Lund, och direktör Bo Christiansson, Landskrona.

FEUGRES-delegater studerade tillverkning av Höganäs-rör

Den europeiska sammanslutningen av rör-rörfabrikanter, FEUGRES, hade i slutet av juni sitt årsmöte förlagt till Köpenhamn. I årsmötets program ingick ett besök vid Höganäsbolaget.

Ett 40-tal delegater med damer deltog i Höganäsbesöket. Huvudintresset lönades av den nya rörfabriken och en demonstration av provningsmetoder för Höganäs lerrör.

Värdar för besöket var direktör Gert Grensman och försäljningschef Lennart Boman. Presidenten i FEUGRES, advokat Bonzon från Bruxelles, framförde delegaternas tack.

Norska arkitekter på Skromberga-besök

I början av juni besökte 40-talet norska arkitekter Höganäsbolaget. De ankom med flyg från Oslo till Ängelholms flygfält och färdades därifrån med buss via Höganäs till Skrombergaverken.

Sedan tillverkningen av golv- och väggplattor studerats, informerade ingenjör Ivan Näslund ytterligare om Höganäs byggkeramiska program. Informationsutbytet avslutades dels med ett mentometertest om de norska besökarnas syn på keramiskt material, dels med en film om Höganäs-plattor.

Vid besöket omtalades, att dessa har ett mycket gott namn i Norge och att plattorna användes i stor omfattning. Den norske kungen Olav V är en av dem som kan glädja sig åt nylagda Höganäs-plattor i det kungliga slottet.

Höganäsombud på informationsträff

Ett 40-tal företrädare för de byggmaterialföretag, som saluför Höganäsbolagets produkter i Skåne, var i början av juni inbjudna till informationsträff i Höganäs. Deltagarna lämnades en allsidig information om de senaste nyheterna på produktområdet. Initiativet att på detta sätt ge ombuds företagen en fortlöpande produktinformation uppskattades av deltagarna, som också gavs tillfälle att följa de omfattande prov, Höganäsbolagets glaserade lerrör underkastas.

Svensk-amerikanare i Höganäs gruvbio

Ett 40-tal svensk-amerikaner på besök i nordvästra Skåne hade med anledning av Homecoming Year av Höganäsbolaget inbjudits att övervara en visning i Höganäs gruvbio. Även stadsfullmäktiges ordförande Henry Hansson befann sig bland gästerna.

Intendent Bertil Wallgren hälsade välkommen och kom därvid in på de sedan gammalt

bestående relationerna mellan Höganäsbolaget och USA, där dotterföretaget Hoeganaes Sponge Iron Corporation, Riverton, i vara dagar utgör en viktig utpost. Han berättade sedan om gruvbions tillkomst och nämnde, att man under de 12 åren hittills hade haft ca 60 000 besökare från jordens alla hörn.

Efter föreställningen framförde gruppens ledare, bygmästare Henry Lindberg, en son till framlidne förman Aug. Lindberg på gamla järnverket i Höganäs, gästernas tack för visningen, som han utan tvekan ville ge betyget stora A.

Bankmän gästade Höganäsbolaget

Ett uppskattat besök vid Höganäsbolaget gjorde den 15 augusti styrelsen för Skandinaviska Banken i Hålsingborg jämte några av dess större kunder, samtliga med damer.

Med dir. Olov Herneryd som huvudciceron besågs först produktutställningen i centrallaboratoriet, varefter rundvandring gjordes i rörfabriken och det nya järnsvampsverket. Industriebesöket avslutades i gruvbion, där den amerikanska färgfilmen "Operation Success" med underrubriken "What is iron powder?" — Vad är järnpulver? — premiärvisades i Sverige. Den har tidigare visats bl.a. i amerikansk TV.

Efter filmvisningen framförde bankdirektör Arne Belfrage deltagarnas tack för det intressanta och välorganiserade studiebesöket, som gav en god inblick i Höganäskoncernens verksamhet. Dir. Belfrage konstaterade också, hur intressant en industrifilm kan göras.

Stadsfullmäktiges ordförande Henry Hansson jämte Mr. Philip Wazilioff med maka Elida och dotterdotter Carol befann sig bland gästerna, då 40-talet svensk-amerikanare besökte Höganäs gruvbio i mitten av juli.

Styrelsen för Skandinaviska banken i Hålsingborg jämte några av dess större kunder, samtliga med damer, avslutade ett uppskattat studiebesök vid Höganäsbolaget med besök i gruvbion. Koncernchefen, dir. O. Herneryd, 2:e man fr.h. i första raden, var huvudciceron.

Höganäs Museum har nu fått sin "vällingklocka"

Vid en enkel ceremoni i modellör Albin Hambergs hem i Höganäs överlämnades den 5 juli som gåva från Höganäsbolaget till Höganäs museum en avgjutning av den s.k. vällingklockan.

Museistyrelsen var representerad av ordföranden dir. Max-Olle Arnberg och konstnär Åke Holm och Höganäsbolaget av intendent Bertil Wallgren och redaktör Ragnar Engberg.

I ett anförande erinrade intendent Wallgren i korthet om vällingklockans historia. Denna klocka, som enligt en latinsk inskrift var gjuten i Stockholm 1706 och som bekostats av friherre Cornelius Ankarstierna och

Dir. M-O Arnberg och intendent B Wallgren hjälps åt att lyfta den 40 kg tunga avgjutningen av vällingklockan. — Sävitt jag nu kan erinra mig är det precis samma klang som i den ursprungliga klockan, sade 91-åriga modellör Hamberg, påtagligt förtjust över avgjutningen. Bysten där bakom är utförd av H. och föreställer dennes far.

h.h. Margareta Sparre, Knutstorp, kom så smärningom till Höganäs, där den uppsattes på en arbetarbostad på Bruket och tjänstgjorde som företagets "tidmätare" under hela 1800-talet. När byggnaden revs, gjorde modellör Hamberg en gipskopia av klockan. Detta var tur, ty när klockan sedermera hade hängts upp på den s.k. Blåkulla-fabriken, brann denna strax därefter, och klockan smalt ner. Gipskopian överlämnades sedermera till museet. På initiativ av modellör Hamberg, museets skapare, har Höganäsbolaget ordnat och bekostat en avgjutning av klockan i metall. En tanke har varit att sätta upp avgjutningen på museets gavel, men riksantikvarien har inte kunnat gå med på detta. Intendent Wallgren uttryckte emellertid förhoppningen, att klockan skulle kunna på något annat "levande" sätt infogas i museets samlingar.

I sitt tack för gavan kunde dir. Arnberg utlova museets helhjärtade stöd åt förhoppningen att ge klockan en sådan placering, att den helt skulle komma till sin rätt.

Anställda vid Centralverkstaden på en mycket vällyckad studieresa

Ett 30-tal anställda vid Centralverkstaden i Höganäs gjorde i slutet av maj en tredagars lärorik studieresa. En av deltagarna, svetsare Egon Nilsson, berättar om den vällyckade färden.

En sedan länge planerad studieresa till Västerås med besök på ASEA, Hallstahammar och Ramnäs fick på grund av helstängt hos dessa industrier den 20 maj läggas om till Örebro med besök hos Arboga Mekaniska Verkstad och AB Volvo-Köpingverken.

Liksom vid de tidigare resor, som Centralverkstaden arrangerat, startade vi i Margretorpsbussen tidigt Kristi Himmelfärdsdag. Resan gick genom vårfager grönska i underbart väder till första anhalten, motell Rattugglan i Ljungby, där vi spisade frukost. Nästa längre uppehåll gjordes på motell Vätterleden, där det smakade härligt med middag. Inkvartering var ordnad på hotellen Bristol och Strand i Örebro, dit vi anlände vid 17-tiden.

Vi startade tidigt på fredagsmorgonen för färd till Arboga Mekaniska Verkstad, där ingenjör Lindkvist med tre ciceroner tog emot. Han berättade, att företaget hade bildats redan 1856 och hade 280 anställda. Nu tillhörde företaget Morgårdshammars Bruk. På tillverkningsprogrammet står maskiner av olika slag såsom tråddragnings- och kantpressmaskiner samt spånkrossar. Företaget har eget kraftverk, som vi också tittade på.

Efteråt bjöd företaget på en finare lunch på Stadshotellet i Arboga med ingenjör Lindkvist som värd. Vårt tack för besöket och för maten framfördes av rensare Erik Lindberg,

Deltagarna i Centralverkstadens studieresa till Mellansverige

varefter vi hurrade för Arboga Mekaniska Verkstads fortsatta framgång.

AB Volvo-Köpingverken var eftermiddagens besöksobjekt. Besöket inleddes med genomgång och information av ingenjör Gatemark om Volvos olika företag och vad där tillverkades. Vi fick se demonstrationsväxellådor till Volvos olika produkter samt en färgfilm om två terränggående Volvo-bilar på resa genom Afrika.

Efter kaffe i baren var det tid för rundvandringen i fabriken. Tillverkningen av de olika växellådorna helt på löpandebandsprincipen var mycket intressant och gav säkert många av oss en tankeställare. Under 1965 hade Köpingverken med sina 1 200 ar-

betare och 400 tjänstemän tillverkat 131 500 växellådor.

Lördagen ägnade vi helt åt Örebro med shopping på förmiddagen och besök på olika nöjesställen på kvällen, bl.a. Barnens dagsfestligheter och nattklubben på Stora Hotellet. Hemfärden anträdde tidigt på söndagsmorgonen, och efter matraster på samma platser som på uppresan var vi tillbaka i Höganäs vid 18-tiden. Deltagarna vill härmed tacka Höganäsbolaget, Verkstadsledningen, Arboga Mekaniska Verkstad, AB Volvo-Köpingverken samt resekommittén, plåtslagare Ernst Grönberg och plåtslagare Erik Levin, för en mycket lyckad och lärorik resa.

Egon Nilsson

PERSONALNYTT

Knut Aronsson, intendent, har med titeln koncernrevisionschef utsetts till chef för den inom Ekonomiavdelningen nyinrättade avdelningen Internrevision, vars ansvarsområde omfattar moderbolaget jämte de skandinaviska dotterbolagen.

Claes Bothén, Treasurer, HSIC, Riverton, har utnämnts till Vice President.

Kerstin Ferm, fröken, har efterträtt pensionerade kassören vid Bjuvsverken, Henry Bergenholm. Fröken Ferm har senast varit kassörska vid Nyvångsverken.

Agne Fogelberg har befordrats till förman vid våtpressnings- och torkningsavdelningen i nya klinkerfabriken, Skromberga. Han har 35 tjänsteår vid Bolaget.

Peter Havranek, ingenjör, har efterträtt tekn. lic. T Bergdahl som chef för utvecklingsavdelningen inom den eldfasta produktionen i Bjuv och Höganäs.

Ross R. Holmes, General Sales Manager, HSIC, Riverton, har utnämnts till Vice President.

Lars G Larsson, tidigare anställd som assistent på försäljningsavdelningen Norden, har utsetts till chef för Ekonomiavdelningens budgetsektion.

Bertil Lövgren, civilekonom, har med titeln intendent och ställföreträdare för ekonomidirektören utsetts till chef för den inom Ekonomiavdelningen nyinrättade redovisningsavdelningen.

Sture Mossberg, Plant Manager and Secretary, HSIC, Riverton, har utnämnts till Vice President.

Olof Rinné, civilekonom, har utsetts till ekonomidirektör efter dir. Kai Thorstensson, som lämnat befattningen på grund av sjukdom och senare avlidit.

Gunnar Rosenqvist, tidigare chef för Ekonomiavdelningens budgetsektion, har utsetts till chef för bokföringssektionen under redovisningsavdelningen.

Lennart Schauman, tekn. dr., har utsetts till verkställande direktör för de i Höganäs-koncernen ingående företagen OY Teollisuustili — Industritegel AB och OY Höganäs AB, Helsingfors.

Porträtt av högste chefen

Ingenting i världen är svårare än att tillfredsställa honom.

Om Ni inte utför tillräckligt gott arbete, kommer han att få tag på någon annan, som kan.

Han avgör hur bra Ni får betalt — men han är villig att betala vad Ni är värd för honom.

När Ni kan visa goda resultat, finns det ingenting han inte vill göra för Er. Så länge Ni gör en god insats kommer han att stödja Er till det yttersta.

Han är ständigt på utkik efter nya talanger

och nya idéer — men han är också trofast mot gamla hjälpare.

Det är möjligt, att Ni kan lura honom ett tag — men räkna inte med att Ni kan fortsätta med det någon längre tid. För — duktig som han är — har han aldrig något besvär med att få folk att arbeta för sig.

Om Ni vill Ert bästa, skall Ni göra allt, som står i Er makt — och mer därtill — för att tillfredsställa honom.

Er framtid ligger nästan fullständigt i hans händer.

Ni har förstås gissat vem han är? Just det

— KUNDEN! HAN är den verkliga toppchefen i alla företag. Han (eller hon) väntar sig en mängd av oss — och han får det.

Och vad mera är — om vi önskar att bli kvar i företaget och behålla våra befattningar, är vi piskade att målmedvetet fortsätta med att ge honom allt det han begär — plus lite extra på köpet.

*(Vireco Life, firmatidning
utg. av United States Steel.)*

Många hobbies

Otto Olofsson
Nyvång

— Född i Nyvång hade man i mina ungdoms-år inte så mycket att välja på ifråga om inkomstmöjligheter, säger Otto Olofsson, 65. Det var det föga inkomstbringande jordbruket eller Höganäsbolaget. Jag valde Nyvångs gruva 1922 och tog vid nedläggningen av denna pension efter 44 år under jord.

Jag har haft flera fritidsintressen. I yngre år spelade jag fotboll med målvaktens plats i laget. Schack har varit en flitigt bedriven hobby, och 21 år i hemvärnet har befrämjat intresset för skytte och jakt. Fjorton år i taxeringsnämnden är mitt enda kommunala uppdrag.

En lugn pojke

Gottfrid Schrewelius
Höganäs

— Jag är född i Starby, berättar Gottfrid Schrewelius, 67. Min far hade ett litet lantbruk, som jag lämnade 1917 för att bli gruvarbetare. Det blev endast några månader i gruvan, varefter jag kom till rörfabriken. Frånsett ett år som gruvarbetare i början av 1920-talet och ett års nödhjälpsarbete tiotalet år senare har det varit rörfabriken för min del under mina 48 tjänsteår vid Bolaget.

Skötseln av egen fastighet har varit hans enda fritidsintresse. Schrewelius tillhör de lugna pojkarna, som inte vill synas. Med musikaliskt påbrå från barndomsheftet har det varit fru Annas uppgift att muntra upp tillvaron med sång och musik. Därvid kan hon välja på gitarr, cittera eller dragspel. Gottfrid lyssnar gärna utan att själv kunna delta i underhållningen.

Trivsel i gruvan

Edvin Schönbeck
Astorp

Edvin Schönbeck, 66, är ekebypojke och provade på lantbruket, innan han för en treårsperiod värvade sig vid Kustartilleriet i Karlskrona. 1922 började han vid Nyvångs gruva och gick igenom graderna till kolhuggare.

— Jag tyckte att hugga kol för hand med maskinbrytningen, säger Schönbeck. Att jag likväl stannade kvar vid gruvsdriften berodde dels på de fria arbetsförhållandena, dels på det goda samarbetet med gruvbefälet. Och var någonstans inom näringslivet finner man så bra kamratskap som gruvkarlar emellan? Min fru och jag trivdes också mycket i Nyvångs samhälle, ända tills den utländska arbetskraften på något sätt naggade idyllen i kanten.

Schönbeck har varit en plikttrogen arbetare. Frånsett en längre sjukdomsperiod under 1940 är de timmar, han varit borta från arbetet, lätt räknade under 44 år som gruvkarl.

RE

Från glasbruk till gruva

August Nilsson
Bjuv

August Nilsson, 67, är född i Glimåkra. Redan som skolpojke jobbade han ett par år på deltid i Sibbhults glasbruk. Var jordbruksarbetare till 1920, då han fick anställning i Hyllinge tegelbruk. Han hann också med en kort sejour i gruvan där före värnplikten 1921. Efter en rad diverse jobb till 1924 började han i Bjuvs gruva, där han sedan stannade för gott. De sista av 42 år vid Bolaget tjänstgjorde han som linbanemästare. Hus och trädgård samt en kolonilott har tagit det mesta av hans fritid i anspråk.

EJ

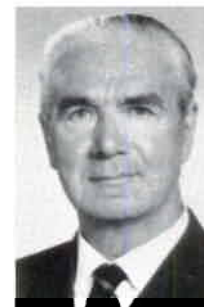
God anpassningsförmåga

Nils Lindfors
Astorp

— Om man tar lätt på saker och ting, går det bra att anpassa sig efter olika förhållanden, framhåller Nils Lindfors, 66, som gjort sitt livsverk i Nyvångs gruva. Jag har funnit mig tillrätta med vilket arbete som helst och har haft lätt att få kontakt med arbetskamraterna. Några problem var det inte med den utländska arbetskraften, bland vilka tyskarna, som importerades i början av 1950-talet, var de bästa. Med gruvbefälet, som ju rekryterats bland gruvkarlarna, har det gått bra att samarbeta. Jag har salunda trivts som gruvarbetare under 46 år.

Många fritidsintressen

Erik Larsson
Höganäs

— Jag är malmöpojke, men mina föräldrar flyttade till Höganäs 1910, berättar Erik Larsson, 68. Femton år gammal började jag på Höganäsbolagets kärnfabrik, blev sedan uppassare till tegelslagare i VIII-an och kom därefter till pressarna.

1915 gick jag till sjöss med skonaren "Leda" av Brantevik. Under fyra år var jag sjöman på somrarna och arbetare vid Bolaget vinterhalvåret. Sedan lockade sjön fem år i sträck, men 1923 hade jag fått nog av sjömannslivet. Nu blev det Höganäsbolaget för gott. Efter fem år vid lastningen fick jag treskiftsarbete som brännare. Denna arbetstid hade sina nackdelar med ojämn livsrytm, ofta ganska påfrestande. De sista av mina 43 tjänsteår vid Bolaget var jag sysselsatt på "Tolvans" fabrikslaboratorium.

Larsson har haft många fritidsintressen. I ungdomsåren var han aktiv tävlingsroddare och var bl.a. med om att ro hem "Kronborg-

pokalen", en av de finaste troféerna i HRF:s förnämliga prissamling. I femton år var L. sparklubbskassör och tilldelades bronsplakett för sin insats. Lika lång tid tillhörde han hemvärnet och har erhållit olika årtalstecken. Vidare kan nämnas uppdraget som kassör under några år i Norra Intresseföreningen. Egen fastighet i nära fyra decennier med mycket välskött trädgård vittnar dessutom om en väl använd fritid.

Lyhörd driftsledning

Adal Wendel
Ekeby

— När man tittar tillbaka på de många åren vid Skrombergaverken kan konstateras, att de kraftödade arbetsmomenten undan för undan plockats bort. Driftsledningen har alltid varit lyhörd för alla goda förslag, framhåller Adal Wendel, 67.

Hans vagga stod i Ekeby, men den första anställningen vid Bolaget var i Bjuvs gruva åren 1919—1924. Han gav sig sedan över till Danmark och arbetade vid ett tegelbruk. 1929 var W. tillbaka vid Höganäsbolaget, nu vid rörpessarna i Skromberga. När rörtillverkningen centraliserades till Höganäs, arbetade han i klinkerfabriken återstoden av de 37 tjänsteåren.

Fem år i Amerika

Gustav Lundberg
Höganäs

— Jag är infödd höganäsare, berättar Gustav Lundberg, 67. Min vagga stod i det s.k. musikhuset, den byggnad från tidigt 1800-tal vid Gruvtorget i Höganäs, som förra året skattade åt förgängelsen.

Efter slutad folkskola började jag som smörjpojke på gamsen vid Schakt Sjökröna. Från dragare via lejhuggare blev jag ordinarie kolhuggare. Vi lottade en dag i månaden om de olika gruvorterna och cirkulerade därvid i skakten Oscar, Sjökröna och Gustaf Adolf.

Vid strejken 1925 upphörde min anställning vid Bolaget, och hösten samma år emigrerade jag till Amerika, närmare bestämt

Cleveland, Ohio. Först arbetade jag i ett gjuveri, där man göt stommen till bilrattar. Sedan var jag revolvervarvare i en verktygsfabrik.

Hemma i Sverige hade min moder en vacklande hälsa, och efter många brev från henne återvände jag till "Svedala" efter fem års vistelse i Amerika. Tidigare hade jag trivts mycket bra som gruvarbetare. Därtill medverkade inte minst den fria arbetstiden. Efter rationaliseringen av gruvsdriften infördes även där åtta timmars arbetsdag, och därmed försvann delvis tjuvningen med detta yrke. Jag hade anställning i Bolagets mekaniska verkstad under ett par år, arbetade sedan i Kemiska fabriken och slutade mina 38 tjänsteår vid Bolaget som traverskörare i Silikafabriken.

Arbetarnas förtroendeman

Evert Berg
Nyvång

Det är ingen tillfällighet, att pensionerade gruvarbetaren Evert Berg, 67, har sin bostad vid Bergsgatan i Nyvång. Denna är nämligen uppkallad efter honom. Detta kan väl tolkas som bevis på uppskattning av dels hans kommunala insatser i samhället, dels hans uppdrag som gruvarbetarnas underhandlare vid Nyvångs gruva.

— Född i Billesholm provade jag 15 år gammal som dragare i gruvan, berättar Berg. Denna anställning varade endast ett år, varefter jag tog värvning vid Skånska Kavalleriregementet i Hälsingborg för en treårsperiod. 1919 var jag tillbaka vid gruvsdriften i Nyvång. Men uppriktigt sagt har jag inte trivts riktigt med gruvjobbet. Jag hade t.o.m. i början av 1920-talet betalt handpenning för resa till Amerika, dit min bror emigrerat tidigare. Min fru ville emellertid inte följa med. Och så blev det gruvan för mig i hela 48 år.

Berg hör till de arbetarnas pionjärer, som kämpat för bättre arbetsvillkor. Som underhandlare har han haft sina arbetskamraters fulla förtroende, även om han många gånger måst kämpa mot konservatism och skepsis inför allt nytt. Han har också åtnjutit företagsledningens respekt som arbetarnas talesman.

Inom den fackliga organisationen har Berg varit mycket verksam med säte i styrelsen för Avd. 50 som sekreterare och ordförande i 31 år. Han har också varit i.e. suppleant i Förbundsstyrelsen och sekreterare i Kol- och lerindustriarbetarnas samorganisation.

De kommunala uppdragen har varit legio under 35-talet år. Fortfarande tillhör Berg kommunalfullmäktige, är revisor i kommunen och ledamot av särskilda taxeringsnämnden samt nämndeman.

— Om jag tittar tillbaka på utvecklingen, så har det i flera avseenden blivit bättre, utan att man därför kan vara helt nöjd, menar Berg. På nedläggningen av Nyvångs gruva ser jag inte så pessimistiskt. Det finns nära liggande relativt goda arbetsmöjligheter. Och som pensionär får jag själv inga bekymmer med den utökade fritiden.

RE

Fackligt intresserad

Gusten Karlsson
Bjuv

Gusten Karlsson, 66, är född i Åseda, Kronobergs län. Efter något år vid sågverk och tändsticksfabrik var Gusten skogsarbetare fram till 1920, då han tog anställning i Bjuvs gruva, där han stannade tills han på grund av sjukdom pensionerades efter 46 tjänsteår vid Bolaget. Ett par korta perioder på 20- och 30-talen var han förflyttad till tegelbruket i Bjuv.

Gusten var ledamot i gruvans samarbetskommitté, så länge den fanns till. Han har även varit skyddsombud ett antal år. Dessutom var han uppbördsman i avd. 48 i 20 år.

Hus och trädgård i Schaktsgatan är lika korrekta och prudentliga som Gusten själv.

EJ

Jakt och fiske

Albert Nilsson
Ausås

— Jag är född i Ottarp, där min fader hade ett litet lantbruk, berättar Albert Nilsson, 65. Det betalade sig dåligt att vara lantarbetare på den tiden, och 1920 sökte jag mig till Nyvångs gruva. Efter 24 år under jord råkade jag ut för ett olycksfall, och det blev i fortsättningen ovanjordsarbete, de senaste av mina 46 tjänsteår vid Bolaget som dumptorförare.

Många veteraner har i dessa spalter omvittnat, varför man stannat kvar i gruvan ett helt liv, och jag har bara att instämma ifråga om frihet i arbetet, bra arbetsbefäl och gott kamratskap.

Mina fritidsintressen har varit jakt och fiske, som båda ger en fin avkoppling. RE

Ryske krigsfångenen stannade i Höganäs som gruvarbetare

Bland de svensk-amerikanare, som med anledning av Homecoming Year besökte gruvbion i Höganäs (se s. 22), var Mr. Philip Wazilioff, 70. Han är ättling till en av de ryska krigsfångar, som i början av 1800-talet sattes i arbete i Höganäs gruva. För Brännpunktens medarbetare berättar Mr. Wazilioff följande om sin släkt.

— Vad jag vet om min släkt på min faders sida går tillbaka till 1780, säger Mr. Wazilioff. Då föddes min farfarsfar Avila Gabriel Wazilioff i Moskva. Han var den yngste av sex bröder. En av dessa skulle tas ut till krigstjänst, varför det drogs lott om saken. Avila var bara pojken, då han kom med som trumslagare. Tidigt under finska kriget 1808—1809 blev han tillfångatagen av svenskarna och var bland de 50 fångar, som sändes till gruvorna i Höganäs. Han trivdes så väl med gruvarbetet, att han stannade kvar efter fredsslutet. Det berättas, att Wazilioff två gånger knäckte ryggen i gruvan. Han var emellertid av segt virke och uppnådde den höga åldern 89 år.

Wazilioff gifte sig med en göteborgska, Maria Svensson. Hon var hushållerska hos

dåvarande chefen för Höganäsbolaget, överjägmästare Johan Siökröna.

Ett mycket kamratligt förhållande uppstod mellan Siökröna och min farfarsfar. De kom överens om att när den ene gick bort, skulle den andra följa denne till den sista vilan. Wazilioff lämnade först det jordiska. Då vistades Siökröna på annan plats, och man var inte säker på att han fått dödsbudet i tid före jordfästningen. När liktåget hade kommit till Gruvtorget, anlände emellertid Siökröna i högsta fart i fyrspann. Man fick skruva av locket på kistan, för att han en sista gång skulle få se sin gode vän.

Den ende sonen Johan bland fyra syskon, alltså min farfar, blev också gruvarbetare. Han gifte sig med Väsby-flickan Ingri Ingelsson och hade med henne sju barn.

Min far Axel var endast nio år, när föräldrarna med ett par dagars mellanrum rycktes bort under koleraepidemin 1873. Det blev redan i pojkbåren gruvan för min far, som slutade sina 54 år vid Bolaget som badmästare. Han var med bland medaljörerna 1938.

Själv blev jag sålunda den fjärde generationen vid Bolaget. Jag började efter slutad folkskola hos trädgårdsmästare Christian Nielsen, som bl.a. svarade för skötseln av Kaptenens trädgård. Så småningom blev jag i

viss omfattning betjänt hos bolagschefen kapten Åke Nordenfelt. Efter fullgjord värnplikt arbetade jag på diverseavdelningen fram till 1923, då jag emigrerade till Amerika.

Tio år tidigare var jag en av initiativtagarna till Höganäs Bollklubb. Gymnastiken låg mig också mycket varmt om hjärtat, och jag var aktiv gymnast i Höganäs Gymnastikförening.

I min första sysselsättning i USA hos en miljonärsfamilj var min praktik hos kapten Nordenfelt mig till god nytta. Sedan hade jag anställning hos Norton & Co i Worcester i 32 år fram till pensionsåldern. Under mina 43 år på den andra sidan polen har jag besökt Sverige en gång tidigare, nämligen 1957. Detta andra besök sträcker sig över fyra månader, slutar Mr. Wazilioff.

*

Avila Wazilioff var en av de fyra första gruvarbetare, som enligt Bolagsstämmoprotokoll daterat den 28 juli 1859 tilldelades den av Höganäs Stenkolsverk präglade medaljen i silver för arbetsskicklighet och hedrande uppförande. Med medaljen följde en pension på 25 Riksdaler (se Brännpunkten 4 1961).

Ragge

"Pensionärernas dag" blev uppskattad i Skromberga

En uppskattad "pensionärernas dag" arrangerades den 22 juni vid Höganäsbolagets anläggningar i Skromberga. Samtliga pensionärer vid verket med damer och även änkor till avlidna f.d. anställda hade inbjudits att bese Skrombergaverkens nya klinkerfabrik. Över femtio procent av de inbjudna hade infunnit sig till ett antal av 115 med deltagare boende även utanför Ekeby.

Överingenjör Walter Cronström hälsade välkommen och gav en kort orientering om den nya anläggningen. Med kunniga ciceroer bland driftsbefälet företogs sedan rundvandring i fabriken med deltagarna uppdelade i sju grupper.

Den äldste pensionären, 92-årige Nils Petter Nilsson, berättade, att han började vid Skrombergaverken 1896 som byggnadsarbetare, då man uppförde klinkerfabrik 4. Han gick i pension för 25 år sedan och konstaterade den i alla avseenden revolutionerande förändringen på arbetsplatsen jämfört med förhållandena under hans anställning vid företaget.

En av de vitalaste pensionärerna var f.d. skorstenmurare Oskar Nilsson, 77. Så sent

som förra året var han med om att reparera en skorsten vid Arlövs sockerfabrik. Och det var inte som hjälpare på marken utan 65 m upp i höjden!

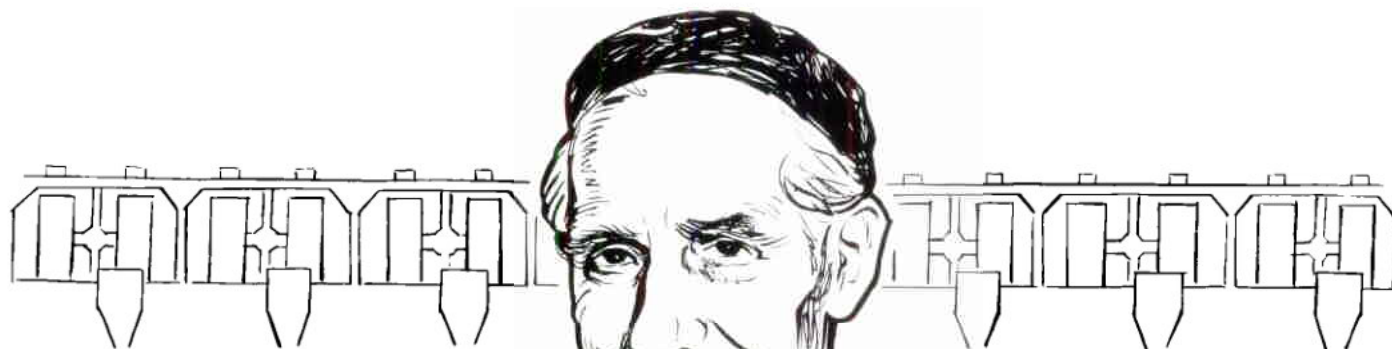
— Jag har på uppdrag av den tidigare Entreprenadavdelningen vid Höganäsbolaget murat otaliga skorstenar i Skandinavien, berättar Nilsson. Bjuvsverkens 70 m skorsten är den högsta. När den byggdes, råkade jag ut för ett av de allvarligaste olyckstillbudet som skorstenmurare. Den gången hängde mitt liv i en skör tråd.

Efter fabriksvisningen samlades deltagarna till kaffesamkväm i Skrombergaverkens matsal. Var och en fick en Höganäs-kruka i miniatyr som minne av besöket. Det goda initiativet från Skrombergaverkens ledning blev en upplevelse för pensionärerna. Deras tack framfördes av pensionerade sorteraren Edvin Lindfors.

Skrombergapensionärerna med damer får före rundvandringen i den nya klinkerfabriken information av platschefen, överingenjör W Cronström.

INFÖR SORTIEN

*Allt är ej som det ska vara
i Bruket mer. Eller hur?
Det är ej inbillning bara;
nå't ligger liksom på lur.*

*Jag lyss med mitt bästa öra
på tunga maskiners gång
och tycker mig tydligt höra
en mollton i kvarnars sång.*

*Maskiner har rytmer, toner
och om man har fantasi
så föds associationer
inför ens snara sorti.*

*Jag slutar om några dagar
för jag är ju gammal nu.
Och enligt kutym och lagar,
så går man vid sextisju.*

EVALD JOHANSSON

*Än hänger jag med och sköter
mitt jobb precis som förut
och ser hur bruksklockan nöter
på fristen för var minut.*

*Javisst, man ser på en klocka
och i en årsmånad,
när man ska tacka och bocka
och ta hem sitt pick och pack.*

*Jag lämnar kvar starka rötter,
som inte slits av så fort
jag trätt mina bada fötter
ut. Och så stängt till en port.*

*Dan efter har kotteriet
en kort kommentar igång.
Sen startas maskineriet.
I dur gar kvarnarnas sång.*

Höganäskorpare fick ett hjärtligt mottagande av EWERS & SOHN

Under tre dagar i början av september besökte en fotbollstrupp, bestående av 18 spelare och ledare från Höganäs, Bjuv och Skromberga, dotterföretaget Ewers & Sohn i Lübeck för studie och idrottsutbyte. En av deltagarna berättar om den lyckade färden.

Det blev en till alla delar lyckosam och intressant resa, som anträdde en torsdagskväll med färjan Svea-Drott från Hälsingborg med vår färdledare redaktör Ragnar Engberg i spetsen. Efter drygt 10 timmars båtresa via Köpenhamn anlände vi tidigt på fredagsmorgonen till Travemünde. Där mötte vår utmärkte guide, herr Goldbeck, med buss för färd in till vårt högkvarter Hotel International i Lübeck.

Efter morgonkaffet bar det iväg till dotterbolaget för rundvandring i fabriken med herrarna Schöneborn och Goldbeck som ciceroner. På eftermiddagen fick vi mycket stor behållning av en sightseeing i Lübeck tack vare vår förnämliga svensktalande guide fröken Friedel Haase. Hon visade oss både det gamla och det nya Lübeck med många intressanta sevärdheter.

På kvällen var vi av Ewers & Sohn tillsammans med de tyska spelarna och ledarna inbjudna till middag, och här knöts många vänskapsband, trots svårigheterna för en del med språket. Dotterföretagets chef, Dr. G Reinhardt, välkomsttalade och framhöll därvid bl.a. värdet av den kontakt som knöts i sammanhang som detta. Han överlämnade därefter till red. Engberg en minnesgåva i form av en miniatyr av ett vikingaskepp.

Fotbollsmatchen på lördagen inleddes med att tyske lagledaren överlämnade blommor, varefter våra spelare kvitterade artigheten med att ge samtliga tyska spelare och ledare ett äkta Höganäskrus.

Matchen, som salomoniskt slutade 3—3, var vår största framgång i fotbollsutbytet med Ewers & Sohn, eftersom tyskarna triumferat vid de två tidigare mötena. Vårt lag borde emellertid med tanke på de många målchanserna ha gått segrande ur striden, men en bra prestation var det trots allt. Våra värdars fotbollsstandard kunde nämligen jämföras med vilket div. IV-lag som helst i Sverige. Målskyttar för HB var Arthur Klang, Stig Elmgren och Bo Hanninger.

Efter matchen intogs "ein kleiner Imbiß" — varm korv, smör och bröd och öl — i sporthemmet i anslutning till idrottsplatsen. Även här deltog Dr. Reinhardt tillsammans med dotterföretagets driftsledning. Vi skildes åt med ett "auf Wiedersehen in Höganäs" om något eller några år.

Eftermiddagen ägnade hela truppen åt en shoppingtur i den vackra Hansastaden, och det var åtskilliga paketer till familjerna, som stuvades ner i väskorna.

På lördagskvällen samlades vi till en gemensam måltid, där alla fick tillfälle att "kolla" sina intryck av Lübeck. Återresan anträdde tidigt på söndagsmorgonen i ett strålende väder, vilket många utnyttjade till att lapa sol på övre däck i härliga vilstolar. En bättre avslutning på en alltigenom lyckad färd kunde man inte tänka sig, och samtliga deltagare vill härmed framföra ett hjärtligt tack till företagsledningen, till våra tyska värdar och sist men inte minst till vår evigt unge färdledare Ragnar Engberg.

Sven Lundgren

Die Höganäser Fußballmannschaft bei Ewers & Sohn herzlich empfangen

Anfang September machte eine aus 17 Mann und einem Leiter bestehende Mannschaft aus Höganäs, Bjuv und Skromberga einen 3-tägigen Sport- und Studienbesuch bei unserer Tochtergesellschaft, Ewers & Sohn, in Lübeck. Einer der Teilnehmer erzählt folgendes von der schönen Reise:

Die Reise, die wir an einem Donnerstagsabend unter der Leitung von Herrn Ragnar Engberg mit dem Fährschiff SVEA-DROTT in Hälsingborg antraten, verlief in jeder Hinsicht glücklich und war äußerst interessant. Nach gut 10-stündiger Seereise via Kopenhagen kamen wir am Freitag in der Frühe in Travemünde an. Herr Goldbeck, unser ausgezeichnete Führer, holte uns dort mit einem Autobus ab und brachte uns in unser Quartier, das Hotel International in Lübeck.

Nach dem Frühstück besichtigten wir die Fabrik der Firma Ewers & Sohn unter der Leitung der Herren Schöneborn und Goldbeck, und am Nachmittag machten wir eine Rundfahrt durch Lübeck, die dank unserer schwedisch sprechenden Führerin, Fräulein Friedel Haase, besonders interessant wurde. Fr. Haase zeigte uns das alte und das neue Lübeck mit vielen Sehenswürdigkeiten.

Am Abend waren wir zusammen mit den deutschen Fußballspielern und ihrem Leiter von der Firma Ewers & Sohn zum Abendessen eingeladen. Bei dieser Gelegenheit wurden trotz gewisser Sprachschwierigkeiten viele Freundschaftsbande geschlossen. Der Chef unserer Tochtergesellschaft, Herr Dr. Reinhardt, hieß uns willkommen und hob in seiner Ansprache besonders hervor, wie wertvoll die freundschaftlichen Verbindungen sind, die bei diesen Besuchen geknüpft werden. Im Anschluß daran überreichte er Herrn Engberg zum Andenken an unsere Reise nach Lübeck ein kleines Wikingerschiff.

Der Fußballkampf am Sonnabend begann damit, daß der Leiter der deutschen Mannschaft Blumen überreichte und wir diese Liebenswürdigkeit damit erwiderten, daß die

Fortsetzung auf Seite 32

1. Herr Hans Goldbeck, t.h., som var en utmärkt guide under Lübeck-besöket, demonstrerar en anordning för borttagning och putsning av Hansa-Therm-skorstensrör, vilken nyligen tagits i bruk. Från vänster Sven Lundgren och Per Johansson.

Herr Hans Goldbeck, rechts, ein vorzüglicher Fremdenführer während des Besuches in Lübeck, demonstriert die kürzlich in Betrieb genommene Abnahme- und Verputzeinrichtung für die Herstellung von Hansa-Therm-Schornsteinrohren. Von links die Herren Sven Lundgren und Per Johansson.

2. Denna bild visar manöverbordet för automatisk pressning och borttagning av kalksand-håltegel. Tillverkningskapaciteten för denna maskin är 825 sten per timma. Fr.h. Åke Johansson, Bo Hanninger, Kurt Schöneborn, driftsledare, och Günther Marquardt.

Dieses Bild zeigt den Steuerstand für Presse und Abnahmeautomatik zur Herstellung von Kalksandstein-Hohlblocksteinen. Die Leistungsfähigkeit dieser Maschine beträgt 825 Steine pro Stunde. Von rechts die Herren Åke Johansson, Bo Hanninger, Kurt Schöneborn, Betriebsleiter, und Günther Marquardt.

3. Sightseeingturen i Lübeck blev en upplevelse inte minst tack vare svensktalande guiden, fröken Friedel Haase. Här en anhalt med Holstentor i bakgrunden.

Die Stadtbesichtigung wurde ein Erlebnis besonders dank der schwedischsprechenden Fremdenführerin, Fräulein Friedel Haase. Hier ein Anhalt mit dem Holstentor im Hintergrund.

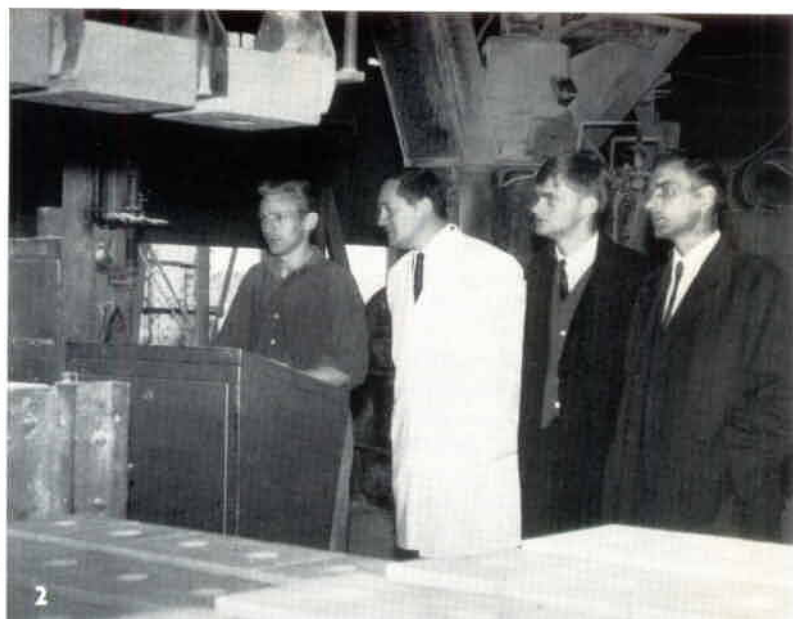
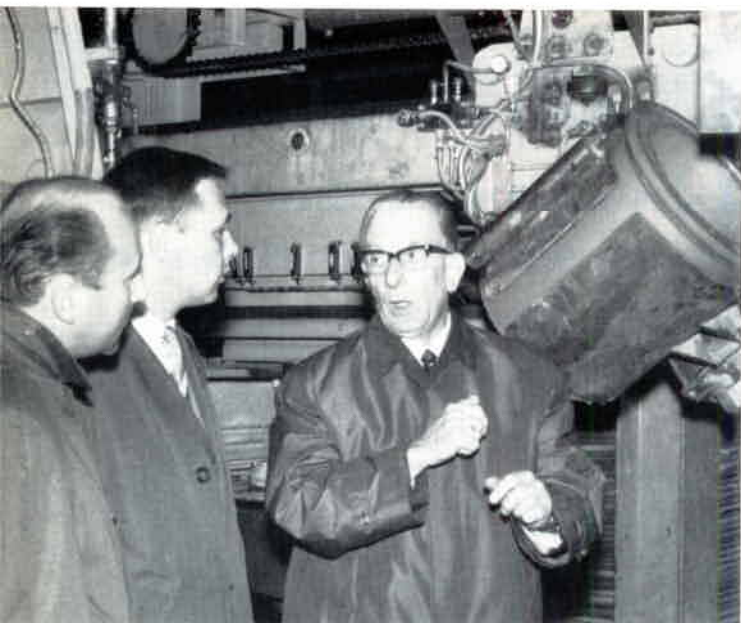
4. Chefen för Ewers & Sohn, dr. G Reinhardt, överlämnar minnesgåva till Höganäs-truppens ledare, redaktör Ragnar Engberg. Der Chef der Firma Ewers & Sohn, Herr Dr. G Reinhardt, überreicht dem Leiter der Höganäs-Mannschaft, Herrn Redakteur Ragnar Engberg, ein Andenken.

5. Före fotbollsmatchen fick de tyska spelarna minnesgåvor i form av Höganäs-keramik av sina gäster. I förgrunden Alfred Timm, t.v., och Sune Berndtsson.

Vor dem Fußballkampf bekamen die deutschen Spieler von ihren Gästen Andenken in Form von Höganäs-Keramik. Im Vordergrund Herr Alfred Timm, links, und Herr Sune Berndtsson.

6. Höganäs fotbollslag med ledare. Fr.v. stående: Åke Johansson, Gert Sjöstrand, Kurt Bondesson, Arthur Klang, Sune Berndtsson, Harald Engström, Bo Hanninger, Einar Norlin. Knästående: Stig Elmgren, Per Johansson, Claes Cronquist, Siki Månsson och Hasse Pettersson.

Die Höganäs-Mannschaft mit den Leitern. Von links, stehend: Die Herren Åke Johansson, Gert Sjöstrand, Kurt Bondesson, Arthur Klang, Sune Berndtsson, Harald Engström, Bo Hanninger, Einar Norlin. Kniend: Stig Elmgren, Per Johansson, Claes Cronquist, Siki Månsson und Hasse Pettersson.

Som årets största triumf för Höganäsbolagets skyttar får man väl betrakta segern i det s.k. Industriskyttet den 3 september, varigenom det av Bolaget för tolv år sedan uppsatta vandringspriset fick sin ständiga hemvist i Höganäs.

Det var 1955 som Asea, Tre Torn och Varvet, Hälsingborg, samt Grönvalls, Ängelholm, inbjöds till denna tävling. Varvet deltog endast de fyra första åren. Från början gällde den bestämmelsen, att vandringspriset skulle bli ständig egendom efter tre in-teckningar utan ordningsföljd. Efter fyra tävlingar hade Tre Torn och Asea vardera två segrar. Från hälsingborgshåll framhölls då, att priset var för vackert för endast tre in-teckningar, och så enades man om att fem segrar skulle fordras för att bli ägare av pokalen.

Den femte tävlingen vann Grönvalls, och sedan kom Tre Torn med sin tredje seger. I de sålunda sex avverkade tävlingarna hade Höganäsbolaget tre andraplaceringar som bästa resultat. Höganässkyttarna toppade därefter prislistan fyra år i följd och hade alltså förra året chansen att hemföra pokalen för alltid. Då kom emellertid Tre Torn med sin fjärde seger och hade därmed inför årets tävling samma utgångsläge som Höganäs.

Det blev Höganäs som triumferade med 751 poäng före Asea 745, Tre Torn 716 och Grönvalls 683 poäng. Det segrande laget bestod av Gunnar Thornblad 153, Jan-Erik Dahlbom 150, Christer Thornblad 150, Christer Fridh 150 och Ove Paulsson 148 poäng, samtliga från Höganäsverken. Anteckningsvärt är att Gunnar Thornblad varit med i det segrande laget de fem gånger Höganäsbolaget avgått som segrare.

I årets tävling deltog sammanlagt 47 skyttar, varav 19 från Höganäsbolaget. I den individuella tävlingen blev Gunnar Thornblad tvåa i klass V med Carl-Johan Nilsson, Skromberga, på femte plats. Hans Högestam belade andra plats i klass IV följt av Stig Beijer, båda Höganäsverken. Per Erik Dahlbom, Christer Thornblad och Christer Fridh toppade sina respektive klasser.

Industriskyttets fina pokal stannade hos Höganäsbolaget

Man kan inte ta miste på glädjen hos Höganäsbolagets mästergytt Gunnar Thornblad, när han visar upp Industriskyttets ståtliga vandringspris, som efter tolv års hårda tävlingar fick sin ständiga hemvist i Höganäs. Thornblad har ingått i det segrande laget de fem gånger höganässkyttarna triumferat.

Fortsetzung von Seite 30

deutschen Spieler je einen echten Höganäs-krug bekamen.

Der Kampf, der salomonisch 3:3 endete, ist der größte Erfolg, den wir bisher gegen Ewers & Sohn erzielt haben. In den beiden früheren Kämpfen trugen nämlich die Lübecker den Sieg davon. Mit Rücksicht auf die vielen Torchancen hätten wir eigentlich gewinnen müssen. Aber wir sind trotzdem sehr zufrieden. Die Lübecker Mannschaft spielt nämlich so gut Fußball, daß sie mit jeder Mannschaft der schwedischen Division IV verglichen werden kann. Unsere 3 Tore wur-

den von Arthur Klang, Stig Elmgren und Bo Hanninger geschossen. Nach dem Spiel gab es einen kleinen Imbiß — warme Würstchen, Brötchen und Bier — im Sportheim, das direkt am Sportplatz liegt. Auch hier war Herr Dr. Reinhardt zusammen mit den Herren der Betriebsleitung anwesend. Mit einem "Aufwiederschen in Höganäs" nahmen wir von der Lübecker Mannschaft Abschied.

Am Nachmittag machten wir alle eine Einkaufsrunde in der hübschen Hansestadt, und viele Pakete für unsere Familien wurden in den Reisekoffern verstaut.

Am Sonnabendabend versammelten wir

uns zu einem gemeinsamen Abendessen, und wir fanden dabei auch gute Gelegenheit, unsere Reiseeindrücke zu vergleichen. Die Rückreise traten wir dann am Sonntagmorgen bei strahlendem Wetter an, und viele von uns nahmen die Gelegenheit wahr und sonnten sich an Deck in den herrlichen Liegestühlen. Einen besseren Abschluß einer in jeder Hinsicht geglückten Reise kann man sich kaum denken, und sämtliche Teilnehmer möchten der Firmenleitung, ihren deutschen Freunden und ihrem ewig jungen Reiseleiter Ragnar Engberg hiermit ihren herzlichen Dank aussprechen.

Sven Lundgren

Koncernskjutningens vandringspris till Höganäs som ständig egendom

På Norra Vrams skjutbana tog höganäs-skyttarna den 2 juli sin femte in-teckning i Koncernskjutningens vandringspris, som där-med stannar i Höganäs för alltid.

Pokalen började vandra 1957, och Skrombergaverken tog tre segrar i följd. Sedan blev det två in-teckningar till Höganäsverken, var-efter Höganäspäst, Lomma, triumferade 1963—1964. Höganässkyttarna har därefter varit oslagbara tre år i följd.

Till årets tävling hade in-bjudits Bön-nelyche & Thurö samt Gullhögen, Billesholm. Endast billesholmarna ställde upp. De mönstrade dock inte fulltaligt lag och kunde sålunda denna gången inte konkurrera om vandrings-priset.

Höganäs seger hemfördes med 717 poäng, och närmast kom Bjuvsverken med 707 poäng. Skrombergaverken hade ingen lyckad dag och stannade vid 613 poäng.

Tävlingens toppresultat noterades av Gun-nar Thornblad, Höganäs, med 155 poäng. Närmast följde Hasse Johansson, Bjuv, och Christer Fridh, Höganäs, vardera med 150. Tommy Thornblad, Höganäs, 148, Carl-Jo-han Nilsson, Skromberga, och Gert Görans-son, Bjuv, vardera 146, Karl Johansson och Ture Larsson, Bjuv, vardera 143, Bernt Lund-blad, Bjuv, 140 och Yngve Svensson, Billes-holm, 137 poäng.

Höganäs och Bön-nelyche har inlett idrottsutbyte

Ett av båda parter uppskattat idrottsutby-te inleddes den 19 augusti mellan Höganäs-bolaget och Bön-nelyche & Thurö. En fot-bollsmatch med 7-mannalag spelades sålunda på Julivallen i Höganäs. Det blev hemma-seger med 8-4.

Enligt uppgift var det Bön-nelyche-lagets debutmatch, som det i så fall har all heder av. Laget inrymde f.d. aktiva spelare, som hade mycket fotbollskunnande kvar. De behärskade 7-mannafotbollens teknik bättre än mot-ståndarna, som i vanliga fall spelar 11-manna-fotboll. Troligen var det konditionen, som fällde utslaget i Höganäs favör.

Bön-nelyche fick en god start, och Ingmar Lindh gjorde ledningsmålet i 6 min. Höga-näsmålet var sedan i fara upprepade gånger. Först sedan Arthur Klang i mitten av första

perioden hoppat in som kedjeledare, blev det udd i hemmalagets anfall. Inom fem min. kvitterade Höganäs och tog ledningen med två mål genom Arthur Klang, Gert Sjöstrand och Calle Nilsson i nämnd ordning. Före pau-sen fastställde Lindh halvtidssiffrorna 3-2.

Fem min. in på andra perioden skrev vi 3-3. Den skymde höganäsmålvakten hade ingen chans på Bengt Jacobssons skott. Vi no-terade sedan ett jätteskott i plankan av Sune Berndtsson, innan Calle Nilsson återgav Hö-ganäs ledningen. Ännu en gång kvitterade emellertid Bön-nelyche. Jan Åke Nilsson nie-kade i stolpen, och returbollen sköt Bengt Jacobsson i mål.

Trots att två av hemmalagets trumfess, Klang och Berndtsson, inte deltog de sista 20 min., fick Bön-nelyches duktige målvakt

Christer Nilsson vittja nätmaskorna fyra gånger under matchens avslutande fem min. Sedan Stig Elmgren med ett fint skott via plankans underkant ånyo gett Höganäs led-ningen, var det framför allt Calle Nilsson, som medverkade till 8-4-segern. Ett inlägg från denne resulterade i självmål, och sedan tuschade Calle bollen i mål vid skott av Hasse Pettersson. Det var Calles påpasslighet fram-för mål, som gav slutresultatet.

Höganäs provade under matchen samtliga spelare i fotbollsresan till Lübeck i början av september. Bön-nelyche använde sig av två avbytare. Efter matchen samlades spelarna till kaffesamkväm i Bruksgården. Man var överens om att fortsätta den idrottsliga kon-takt som knutits, och en returmatch kommer att spelas i Teckomatorp.

De agerande i det första idrottsliga utbytet mellan Höganäsbolaget och dotterföretaget Bön-nelyche & Thurö före fotbollsmatchen på Julivallen i Höganäs. På flyglarna Bolagets kontaktmän Einar Norlin, Bjuv, t.v., och Åke Johansson, Höganäs.

Höganässeger i triangel fotboll

Höganäsbolagets triangelturnering i fotboll på Julivallen i Höganäs den 22 juni resulterade i klar seger för Höganäsverkens lag. Bjuvsverken besegrades med 4—0 och Skrombergaverken med 4—1. Mötet mellan de två sistnämnda lagen blev mållöst.

Höganäs mötte först Bjuv. Bjuvsingarna kunde tyvärr inte mönstra ordinarie lag. Gamle IFK-kämpen Arthur Klang "still going strong" gjorde ledningsmålet på fin passning från Harald Engström. Höganäsyttaren Lennart Sjöstrand på högerkanten spelade en framträdande roll i anfallen, och på överläggning från denne kunde v.y. Bo Hanningar nicka in tvåan. Hanningar svarade också för

tredje målet på inlägg från Sjöstrand, och dennes passning slog Klang därefter direkt i mål.

I matchen Bjuv—Skromberga presterade skrombergapojkarna den bästa fotbollen. Bjuv hade emellertid den mest upplagda målchansen genom straffspark förorsakad av målvakten Ebbe Wiberg. Denne klarade dock Lennart Nordahls straffboll, och matchen slöt utan mål.

I mötet Höganäs—Skromberga dröjde det en god stund, innan initiativet gled över till höganäslaget. Då var det framför allt Harald Engströms goda bollbehandling, som firade triumfer med delikata passningar. Och i de bakre lederna var c.b. Berndtsson huvudet

högre än de andra. Efter en misslyckad utrustning av Skromberga-målvakten kunde Klang skjuta ledningsmålet i öppen målport. Ur snäv vinkel ökade samme spelare till 2—0, och Engström spädde på ledningen genom sologombrott. På Engströms inlägg kunde Bo Hanningar öka till 4—0. Skrombergacentern Kjell Nilsson, en av lagets bättre spelare, svarade för triangelturneringens enda mål i höganäsburen.

Efter matchen samlades spelarna till kaffe med dopp på Bruksgården. Som avslutning på samvaron visades Höganäsbolagets stillfilm "Höganäsjournalen 1965".

Silverpokalen till Bjuv

Årets skyttetävling om Höganäsbolagets individuella vandringspris "Silverpokalen" gick den 19 juni på Norra Vrams skjutbana. Sexton skyttar konkurrerade om segern, som hemfördes av I-klass skytten Hasse Johansson, Bjuvsverken.

Pokalen, som sattes upp 1949, skall erövrats tre gånger för att bli ständigt egendom. 1956 tog Skromberga-skytten Magnus Håkansson

sin andra inteckning, och fyra år senare fick Stig Ljungberg, Höganäs, samma utgångsläge. I fjol var det höganässkytten Bertil Gustafssons tur att för andra gången få sitt namn ingraverat på vandringspriset.

I år triumferade Hasse Johansson med 155 poäng. Den inofficiella lagsegern gick också till Bjuv, ett bevis på det ökade skytteintresset vid Bjuvsverken.

Närmast segraren kom följande skyttar: Jan Hjelm, Höganäs 151, Ture Larsson, Bjuv 149, Carl Johan Nilsson, Skromberga 147, Bertil Gustafsson, Höganäs 146, Magnus Håkansson, Skromberga 139, Gunnar Thornblad, Höganäs 136, Gert Göransson, Bjuv, samt Stig Ljungberg och Christer Fridh, Höganäs, vardera 132 poäng.

Malte Andersson intecknade nytt vandringspris i golf

Höganäsbolagets årligen återkommande mästerskapstävlingar i golf gick den 27 augusti på Mölle golfbana i underbart brittsommarväder. Årets golfmästare blev Malte Andersson, som därmed tog inteckningen i ett nytt vandringspris — en stilfull silverbricka.

För första gången hade ordnats en separat damtävling för Bolagets golfspelare damer

och fruar till de manliga deltagarna. Här triumferade Brita Hardenby i en 18-håls poängbokey.

Herrarnas tävling gick för första gången som 36-håls slagtävling eclectic med handicap. Resultaten var över lag mycket goda och spänningen stor med oviss utgång intill tävlingens sista slag.

Årets golfmästare tog titeln genom att klara

av det sista hålet på de fyra slag han behövde för att vinna tävlingen. Intill dess hade Johan Curman haft en god ledning.

I golfmästerskapen har tidigare tävlats om "Golfänkans vpr.", uppsatt av bergsingenjör Ludvig Fredholm, och Höganäsbolagets vandringspris. Båda priserna har vandrat sedan 1954, då det inte var så många konkurranter om segrarna. Golfintresset vid företaget har sedan ökat med mindre möjligheter att ta det antal inteckningar, som fordrades för att bli ständigt ägare av prisen. I och med beslutet att sätta upp ett nytt vandringspris tilldelades de gamla prisen de golfspelare, som hade de flesta inteckningarna, nämligen Eric Fridlund och Åke Engmarker.

Fru Kitty Herneryd var prisutdelare vid en trivsamt sammankomst på Bruksgården senare på kvällen.

Resultaten för de tio bästa:

1	Malte Andersson	65
2	Johan Curman	66
3	Åke Engmarker	70
4	Eric Fridlund	70
5	Lennart Hardenby	71
6	Clifford Yngren	71
7	Lennart Ivarsson	72
8	Olov Herneryd	73
9	Rolf Julin	73
10	Ludvig Fredholm	75

I damtävlingen segrade som nämnts Brita Hardenby, följd av Britta Curman, Marianne Julin, Ulla Stenow och Marianne Geijer.

Fru Kitty Herneryd överlämnar vandringspriset till årets golfmästare Malte Andersson. T.v. andre pristagaren Johan Curman.

SUMMARY

TWENTY-FIVE YEARS AGO, when our subsidiary company A/S Sten- & Klinker-Kompagniet was established in Copenhagen, the Höganäs company's sales organization for ceramic products assumed a more definite form. At the end of 1962 the company received a new and more effective organization which has resulted in an increased sale of Höganäs products in Denmark. In the main article in this publication the Danish company and staff are presented.

ON NOVEMBER 1ST HÖGANÄS AB will officially be the new name for Höganäs-Billesholms AB. This information was given by Mr. Olov Herneryd, President, at the third meeting of the year of the Höganäs Works Committee. At the same time the subsidiary companies in Scandinavia and in Riverton will change their names. A/S Sten- & Klinker in Copenhagen and A/S Ildfast in Oslo will both change to Höganäs A/S. OY Höganäs AB will be the name of AB Industritegel in Helsinki, and Hoeganaes Corporation will replace the name Hoeganaes Sponge Iron Corporation in Riverton, USA.

IT WAS A GREAT DAY for AB Slip-material-Naxos at Västervik on September 22nd, when the company's new research laboratory was inaugurated by HRH Prince Bertil. The addition of this new installation which, costwise, including equipment, went to 8 million kronor (\$ 1 600 000), means that Swedish research work on abrasives is entirely concentrated to Slip-Naxos.

THE TENTH INTERNATIONAL CERAMIC CONGRESS was this year held in Sweden. A "refractory group" visited some of the Höganäs plants.

DURING THE SUMMER MONTHS many students wish to gain experience by taking temporary jobs at the Höganäs company, and of those who applied for such jobs this year, 120 were foreigners. Among those who were taken on this summer, the majority, 22 of which were students from Austrian colleges and universities, were of Austrian nationality, but there were also boys from Hongkong, Indonesia, Ecuador and Nigeria.

11,2 PERCENT OR 219 of the Höganäs Company's collectively employed workers are of foreign nationality. The majority of these are Danes and Yugoslavs, whereas in all eight nationalities are represented in this group.

THE FIRST FEMALE PUPIL to join the Höganäs Works school, is Eva Jönsson, 16. She is part of a group of 19 new pupils who have recently started a three-year course. If all goes well for Eva, she aims to take a

mechanical engineering degree some time in the future.

THE PENSIONERS' DAY was this year arranged at our works at Skromberga, where a great number of "old-timers" and their ladies were shown around the new tiles factory. Afterwards, all joined for coffee.

A FINE CUP, put up by the Höganäs company in 1955, to be fought for in a workmanship competition between Höganäs and three other industries, was finally taken by the Höganäs workmen at Höganäs, where it now will remain for all time.

Golf is another sport which more and more grasps the interest of our employees headed by our President. A new challenge cup has been put up for the 1966 championship contests.

Football, which is the third branch of sport which belongs to the so-called "Mine-Games", is also applied to most keenly. In September, a team from the parent company was afforded the opportunity to make a visit combining studies and sports at our subsidiary company Ewers & Sohn in Lübeck. A football match which was played during their stay was a draw (3-3).

ZUSAMMENFASSUNG

VOR 25 JAHREN wurde der Vertrieb unserer keramischen Produkte in Dänemark fester organisiert. Zu jener Zeit gründeten wir nämlich eine Tochtergesellschaft in Kopenhagen, die A/S Sten- & Klinker-Kompagniet. Ende 1962 erhielt unsere Kopenhagener Firma eine modernere und effektivere Verkaufsorganisation, wodurch ein erhöhter Umsatz unserer Erzeugnisse in Dänemark erzielt wurde. Im Hauptartikel dieser Nummer wird das dänische Unternehmen und sein Personal näher beschrieben.

HÖGANÄS AB wird ab 1. November offiziell der neue Firmenname der Höganäs-Billesholms Aktiebolag, berichtete Herr Dir. O. Herneryd bei der dritten diesjährigen Versammlung der Betriebsräte der Höganäs-Gesellschaft. Gleichzeitig ändern auch unsere nordischen Verkaufsgesellschaften und unsere amerikanische Tochtergesellschaft in Riverton ihre Firmennamen. Sowohl die A/S Sten- & Klinker-Kompagniet in Kopenhagen als auch die A/S Ildfast in Oslo heißen dann Höganäs A/S. Der Name der AB Industritegel in Helsingfors wird OY Höganäs AB lauten, und die Hoeganaes Sponge Iron Corp. in Riverton, USA, erhält den Firmennamen Hoeganaes Corporation.

DER 22. SEPTEMBER war ein großer Tag in der Geschichte unserer Tochtergesellschaft, der AB Slipmaterial-Naxos, in Väster-

vik. An dem Tag weihte Seine Königliche Hoheit Prinz Bertil das neue schleiftechnische Laboratorium ein. Durch diese Anlage, die einschließlich Ausrüstung 8 Millionen Kronen (ca 6,2 Millionen DM) gekostet hat, wird der Schwerpunkt der schwedischen Forschung auf dem Schleifgebiet ganz nach Slip-Naxos verlegt.

DER ZEHNTE INTERNATIONALE Keramikkongress wurde dieses Jahr in Schweden abgehalten. Eine "feuerfeste Gruppe" machte dabei einen Besuch bei einigen der Anlagen der Höganäs-Gesellschaft.

VIELE SCHÜLER UND STUDENTEN versuchen, während der Sommerferien eine Praktikantenstellung in Höganäs zu bekommen. Von den diesjährigen Gesuchen kamen 120 aus dem Ausland. Von denen, für die wir eine Stellung frei machen konnten, studieren 22 an Universitäten und Hochschulen in Österreich. Der größte Teil davon bestand aus Österreichern, aber auch Jungen aus Hongkong, Indonesien, Ecuador und Nigeria waren dabei.

11,2 PROZENT, d.h. 219 des kollektiv angestellten Personals der Höganäs-Gesellschaft besteht aus Ausländern. Die meisten sind Dänen und Jugoslawen. Unsere ausländische Arbeitskraft stammt aus 8 verschiedenen Ländern.

DIE ERSTE SCHÜLERIN während des 20-jährigen Bestehens unserer Betriebsschule heißt Eva Jönsson, 16. Eva ist einer der 19 Schüler, die diesen Herbst einen dreijährigen Lehrgang begonnen haben. Wenn alles gut geht, ist es ihr Ziel, ein Ingenieursexamen abzulegen.

"DER TAG DER RENTNER" wurde bei den Fabriken in Skromberga gefeiert. Es waren viele Rentner mit ihren Frauen erschienen, um die neue Klinkerfabrik zu besichtigen. Im Anschluß daran trank man gemütlich Kaffee.

EIN STATTLICHER POKAL, den die Höganäs-Gesellschaft 1955 für einen Schützenwettkampf mit drei anderen Industrien als Wanderpreis gewidmet hatte, wurde nach 12 Jahre langen spannenden Kämpfen von den Höganäsern für immer erobert. Der Schützenwanderpreis innerhalb unseres Konzerns bleibt jetzt auch für immer in Höganäs.

Golf wird auch immer mehr von den Angestellten gespielt, wobei der Konzernchef mit gutem Beispiel voran geht. Für die diesjährigen Meisterschaften war ein neuer Wanderpreis gestiftet worden.

Der Fußballsport, der als dritter Zweig in den jährlich wiederkehrenden Grubenspielen vorkommt, wird auch mit großem Interesse betrieben. Eine Fußballmannschaft der Muttergesellschaft hatte Anfang September die Gelegenheit, eine kombinierte Sport- und Studienreise nach unserer Tochtergesellschaft in Lübeck, Ewers & Sohn, zu machen. Das Ergebnis des Fußballkampfes war 3:3.

HÖGANÄS